

IZVJEŠĆE O RADU

u 2011. i 2012. godini

Zagreb, 2013.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZA UDRUGE

Izvješće o radu

Ureda za udruge
u 2011. i 2012. godini

Izješće o radu Ureda za udruge u 2011. i 2012. godini

Izdavač:

Vlada Republike Hrvatske
Ured za udruge
Radnička cesta 80/V
10 000 Zagreb

Urednik:

dr.sc. Igor Vidačak

Lektura:

Mirjana Paić-Jurinić, prof.

Grafičko oblikovanje i prijelom:

Kerschoffset Zagreb d.o.o., Ježdovec-Lučko

Omot dizajnirao:

Printlab d.o.o.

Naklada:

500 primjeraka

Tisak:

Kerschoffset Zagreb d.o.o., Ježdovec-Lučko

Zagreb, 2013.

Sadržaj

UVODNA RIJEČ RAVNATELJA UREDA	5
O UREDU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE ZA UDRUGE	6
RAZVOJ SURADNJE I SAVJETOVANJA S UDRUGAMA I OSTALIM ORGANIZACIJAMA CIVILNOGA DRUŠTVA U DONOŠENJU, PROVEDBI I VREDNOVANJU JAVNIH POLITIKA	8
Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016.	8
Provedba Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata	9
Koordinacija provedbe Akcijskoga plana inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast	11
Doprinos provedbi Strategije suzbijanja korupcije.....	13
Međunarodna konferencija „Transparentnošću i otvorenim upravljanjem protiv korupcije“	13
Javna rasprava o odgovornosti i transparentnosti rada trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu.....	14
Dani udruga 2011.	15
Dani udruga 2012. i Dan otvorenih vrata udruga.....	15
Okrugli stol „Izazovi uključivanja građana u oblikovanje javnih politika“	18
Doprinos promociji i razvoju volonterstva	18
Okrugli stol “Što su to društvene inovacije i kako ih provoditi u Hrvatskoj?”	19
UNAPRJEĐENJE INSTITUCIONALNOG OKVIRA ZA POTPORU RAZVOJU CIVILNOGA DRUŠTVA	20
Savjet za razvoj civilnoga društva	20
Doprinos izradi novog Zakona o udrugama.....	20
Uspostava kriterija, mjerila i postupaka dodjele prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na korištenje organizacijama civilnoga društva radi provođenja programa i projekata od interesa za opće dobro	21
DOPRINOS POBOLJŠANJU STANDARDA FINANCIRANJA PROJEKATA I PROGRAMA ORGANIZACIJA CIVILNOGA DRUŠTVA IZ JAVNIH IZVORA.....	23
Izveštavanje javnosti o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva	23
Koordinacija i jačanje sposobnosti davatelja financijske podrške projektima i programima udruga iz javnih izvora	24
Zajednički informacijski sustav za praćenje financiranja projekata i programa udruga – Potpora_plus	25
Međuresorno povjerenstvo za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna Republike Hrvatske	26
Info dani 2011. i 2012.	26
Savjetovanje iz područja financija i računovodstva, planiranja i izvještavanja te poreznog sustava za organizacije civilnoga društva	28
POTPORA AKTIVNOM SUDJELOVANJU ORGANIZACIJA CIVILNOGA DRUŠTVA U PROCESU PRISTUPANJA EUROPSKOJ UNIJI	29
IPA 2008 – Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za praćenje provedbe acquisa	29
IPA 2009 – Jačanje održivosti i razvoj organizacija civilnoga društva kao proaktivnih društvenih dionika pri provedbi pravne stečevine EU-a	30
IPA 2010 – Potpora organizacijama civilnoga društva u razvoju, provedbi i praćenju provedbe javnih politika i politika u vezi s pravnom stečevinom	31

IPA 2011 – Aktivno civilno društvo za trajnost reformi javnih politika u Hrvatskoj u razdoblju nakon pristupanja EU	32
Nova uloga Ureda za udruge u sustavu upravljanja fondovima EU-a u RH	32
Priprema za korištenje sredstava Europskoga socijalnog fonda (ESF)	32
Provedba programa „Europa za građane“	33
Program „People 2 People“	35
Dani EU fondova	35
Suradnja na provedbi regionalnog IPA projekta Tehničke pomoći organizacijama civilnog društva u Hrvatskoj (TACSO)	36
Sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva koje ostvaruju potpore iz fondova Europske unije	36
POTICANJE REGIONALNE I MEĐUNARODNE SURADNJE NA PODRUČJU RAZVOJA CIVILNOG DRUŠTVA	38
Posjeti inozemnih delegacija Uredu za udruge i pružanje razvojne pomoći	38
Konferencija „Proširena Europa“	41
Regionalna konferencija civilnog društva za područje jugoistočne Europe i Turske	41
Konferencija „Institucionalni mehanizmi suradnje Vlade i civilnog društva –usporedna iskustva i preporuke“	41
INFORMIRANJE JAVNOSTI I IZDAVAČKA DJELATNOST	42
URED ZA UDRUGE U 2011. I 2012. U BROJKAMA	44

Uvodna riječ ravnatelja Ureda

Poštovani,

pred Vama je izvješće o radu Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge za 2011. i 2012. godinu. Ulaganje u razvoj suradnje državnih tijela i organizacija civilnoga društva u oblikovanju, provedbi, praćenju i vrednovanju javnih politika jedna je od temeljnih zadaća Ureda od njegova osnutka 1998. godine. U razdoblju koje je obilježio dugo očekivani završetak pregovora Republike Hrvatske o pristupanju Europskoj uniji, aktivnosti Ureda bile su ponajprije usmjerene na stvaranje poticajnog okruženja u kojemu će udruge i ostale organizacije civilnoga društva moći kontinuirano pridonositi društvenom i gospodarskom razvitku zemlje te djelovati kao važan čimbenik održivosti i nepovratnosti reformi pokrenutih proteklih godina u različitim područjima od izravnog interesa za kvalitetu života građana.

Radi daljnjeg jačanja pravnog, financijskog i institucionalnog sustava potpore djelovanju organizacija civilnoga društva, Ured je koordinirao proces izrade nove Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva za razdoblje od 2012. do 2016. godine, usvojene na sjednici Vlade Republike Hrvatske 12. srpnja 2012. Strategija utvrđuje niz mjera kojima se planira dodatno osnažiti uloga udruga kao pokretača razvojnih procesa u lokalnim zajednicama, ali i važnih dionika u oblikovanju i provedbi politika Europske unije.

Značajan je napredak ostvaren u razvoju standarda i prakse savjetovanja s civilnim društvom dosljednijom primjenom Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u donošenju novih zakona, drugih propisa i akata, a ponajprije zahvaljujući sustavnim naporima uloženim u informiranje i osposobljavanje službenika i dužnosnika u svim nadležnim državnim tijelima. Osim toga, u skladu sa zadaćama koordinacije politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna, Ured je uložio značaje napore u ujednačivanje uvjeta raspisivanja i provedbe natječaja za financiranje iz javnih izvora te u uspostavu boljeg sustava planiranja, praćenja i izvješćivanja o financiranim projektima i programima.

Protekle dvije godine obilježio je i niz aktivnosti usmjerenih na bolju suradnju s civilnim društvom u jačanju otvorenosti i transparentnosti državnih tijela. Ured je koordinirao izradu Akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj, pružao kontinuiranu podršku u provedbi mjera Akcijskoga plana te suorganizirao europski sastanak te globalne inicijative u Dubrovniku krajem 2012. Kako bismo svoj rad još više približili široj javnosti, otvorena je tijekom 2012. godine posebna podstranica na mrežnim stranicama Ureda na kojoj objavljujemo redovita financijska izvješća s pregledom utroška svih sredstava na proračunskim stavkama Ureda za udruge.

Programiranje i praćenje provedbe programa Europske unije za sektor civilnoga društva i dalje je među ključnim prioritetima Ureda. Odlukom Europske komisije Ured je postao tijelo akreditirano za provedbu Operativnog programa „Razvoj ljudskih potencijala“ iz IV. komponente IPA-e i u narednom razdoblju djelovat će kao posredničko tijelo 1. razine u sklopu Operativne strukture za korištenje sredstava strukturnih fondova Europskoga socijalnog fonda. Kako bi podržao organizacije civilnoga društva za što kvalitetnije povlačenje fondova Europske unije, Ured je osigurao sredstva za sufinanciranje njihovih projekata ugovorenih u sklopu čitavog niza programa Europske unije.

Ovim putem zahvaljujemo svim partnerima i suradnicima na podršci i suradnji u proteklom razdoblju. Podrobnije informacije o svim aktivnostima Ureda dostupne su na mrežnim stranicama www.uzuvrh.hr. Pozivamo Vas da i dalje pratite naš rad i da nam se obratite s prijedlozima za poboljšanje djelatnosti i usluga koje pružamo kao stručna služba Vlade Republike Hrvatske.

S poštovanjem,
Igor Vidačak
Ravnatelj Ureda

O Uredu Vlade Republike Hrvatske za udruge

Ured za udruge osnovan je *Uredbom o Uredu za udruge* 1998. godine radi obavljanja stručnih poslova iz djelokruga Vlade Republike Hrvatske u vezi sa stvaranjem uvjeta za suradnju i partnerstvo s nevladinim, neprofitnim sektorom, poglavito s organizacijama civilnoga društva u Republici Hrvatskoj. Imajući u vidu potrebe definiranja novih zadaća Ureda za udruge u Operativnoj strukturi za IV. komponentu IPA-e „Razvoj ljudskih potencijala“, Vlada je u ožujku 2012. donijela novu *Uredbu o Uredu za udruge*.

Kontinuirane zadaće Ureda odnose se na izradu, sustavno praćenje, analizu i ocjenu normativnog okvira za djelovanje udruga i ostalih organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj te koordinaciju i sustavno praćenje provedbe mjera Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine. Temeljem Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata Ured je nadležan za koordinaciju rada tijela državne uprave na području razvoja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata te uključivanja udruga i ostalih organizacija civilnoga društva u donošenje, provedbu i vrednovanje javnih politika i aktivno sudjeluje u davanju smjernica i izobrazbi nadležnih službenika u državnim tijelima zaduženih za razvoj praksi savjetovanja s udrugama i ostalim organizacijama civilnoga društva.

U skladu s Kodeksom pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga Ured je nadležan za koordinaciju rada tijela državne uprave i ostalih javnih institucija na području harmonizacije politike, kriterija i standarda financiranja projekata udruga i ostalih organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna i drugih javnih izvora te iz godine u godinu nastoji pridonositi poboljšanju standarda za financiranje programa udruga iz državnog proračuna i drugih javnih izvora kroz niz programa usavršavanja zaposlenika u državnoj upravi te lokalnoj i regionalnoj samoupravi putem seminara, radionica i savjetovanja te pružanjem stručne pomoći državnim tijelima u pripremi i provedbi natječaja za financiranje projekata i programa udruga iz državnog proračuna i suradnjom u oblikovanju programa potpore razvoju civilnoga društva koje provodi Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva financiranih sredstvima državnog proračuna raspoloživim na proračunskoj poziciji Ureda. Ured redovito, svake godine intenzivno radi na oblikovanju i vođenju javne baze podataka o dodijeljenim bespovratnim sredstvima za projekte i programe organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna i drugih javnih izvora te na razvoju i vođenju učinkovitog sustava praćenja i vrednovanja projekata i programa udruga financiranih iz državnog proračuna i drugih javnih izvora te fondova Europske unije.

Ured provodi projekte za potporu razvoju civilnoga društva koje iz programa Europske unije financira i ugovara Središnja agencija za financiranje i ugovaranje. Od 2005. temeljem Operativnog sporazuma s Agencijom Ured je nadležan za programiranje i praćenje projekata u sklopu programa EU-a za sektor civilnoga društva CARDS i PHARE te I. komponente IPA-e, a od 2011. Ured sufinancira projekte udruga i ostalih organizacija civilnoga društva koji ostvaruju potporu iz fondova Europske unije.

Od 2007. Ured je Kontakt-točka za program Europa za građane, kojim su otvorene nove mogućnosti financiranja projekata organizacija civilnog društva, ali i lokalne samouprave u Hrvatskoj s ciljem poticanja aktivnog uključivanja građanstva u postupke donošenja odluka na europskoj razini.

Odlukom Europske komisije od 16. kolovoza 2012. Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge postao je tijelo akreditirano za provedbu Operativnog programa “Razvoj ljudskih potencijala”. Temeljem Uredbe o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj, Ured za udruge definiran je kao Posredničko tijelo 1. razine u provedbi Operativnog programa “Razvoj ljudskih potencijala” za prioritetnu os 5 – intervencije iz područja razvoja civilnoga društva.

Sukladno Odluci Vlade RH o strateškim dokumentima i institucionalnom okviru za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj (NN 116/2010), Ured za udruge je započeo s aktivnostima uključivanja u operativne strukture za korištenje sredstava iz strukturnih fondova Europskoga socijalnog fonda (ESF-a), aktivno sudjelujući u planiranju projekata koji će se financirati za područje razvoja civilnoga društva u prvim godinama punopravnog članstva u EU-u.

U provedbi spomenutih zadaća Ured usko surađuje sa Savjetom za razvoj civilnog društva, savjetodavnim tijelom Vlade RH, kojemu ujedno pruža tehničku, administrativnu, stručnu i financijsku potporu u radu.

Ured pruža stručnu i administrativnu potporu Savjetu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast i prati provedbu Akcijskog plana inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast.

Razvoj suradnje i savjetovanja s udrugama i ostalim organizacijama civilnoga društva u donošenju, provedbi i vrednovanju javnih politika

Tijekom 2011. i 2012. Ured za udruge bio je uključen u provedbu niza mjera iz brojnih nacionalnih strategija i programa, potičući osnaživanje uloge i djelovanja organizacija civilnoga društva i u procesima razvoja i provedbe javnih politika u Republici Hrvatskoj.

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine

Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine dokument je u kojemu se na strateškoj razini pokušavaju odrediti ciljevi koje Republika Hrvatska u sferi razvoja civilnoga društva želi postići u narednom petogodišnjem razdoblju. Uz uvodne i završne odredbe te pojmovnik, dokument sadrži četiri dijela: vrijednosno utemeljenje odnosa države i civilnoga društva, razvoja civilnog društva u Hrvatskoj, područja Nacionalne strategije i provedba Nacionalne strategije. Najvažniji je i najopsežniji dio onaj u kojemu se određuju temeljna područja Nacionalne strategije, pri čemu se u dokumentu navode četiri takva područja: institucionalni okvir za potporu razvoju civilnoga društva, civilno društvo i sudionička demokracija, osnaživanje uloge organizacija civilnoga društva za društveno-ekonomski razvoj te djelovanje i daljnji razvoj civilnoga društva u međunarodnom kontekstu. Za svako od tih područja određuju se ciljevi i mjere koje se žele ostvariti Nacionalnom strategijom, provedbene aktivnosti potrebne za ostvarenje tih ciljeva i mjera, nositelji i sunositelji tih aktivnosti, rokovi i izvori sredstava za provedbu aktivnosti te pokazatelji na temelju kojih bi se trebao vrednovati napredak u provedbi. U dokumentu je tako navedeno ukupno 26 ciljeva, 27 mjera te 91 provedbena aktivnost.

Prvi dio dokumenta, vrijednosno utemeljenje odnosa države i civilnoga društva, ukratko objašnjava temeljne vrijednosti na kojima počiva Nacionalna strategija. U drugom dijelu analizira se razvoj civilnoga društva u Hrvatskoj, posebice razvoj normativno-institucionalnog okvira. Prvo navedeno prioritarno područje odnosi se na institucionalnu potporu razvoju civilnoga društva, pri čemu treba istaknuti da se kao jedan od glavnih ciljeva za taj dio navodi promoviranje i osiguravanje ujednačenog razvoja civilnoga društva u svim dijelovima Hrvatske. Drugo prioritarno područje nazvano je civilno društvo i sudionička demokracija. U njemu su obrađena pitanja uloge građana u političkom procesu, njihove kompetencije za sudjelovanje u procesima donošenja političkih odluka i oblikovanja javnih politika, građanskoga odgoja i obrazovanja, volontiranja i neprofitnih medija. Treće područje strategije, osnaživanje uloge organizacija civilnoga društva za društveno-ekonomski razvoj, podijeljeno je na dvije cjeline: pružanje socijalnih usluga od strane organizacija civilnoga

društva te socijalne inovacije i razvoj socijalnog poduzetništva. Posljednje, četvrto područje opisuje mogućnosti i izazove koji proizlaze iz činjenice pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, ali i iz drugih globalizacijskih procesa u sferi ekonomije, politike i kulture.

Ured za udruge vodio je cjelokupan postupak izrade Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva za razdoblje 2012.–2016. godine, koji je počeo na Danima udruga 2011. Dvjestotinjak sudionika i sudionica događanja zajednički je razvijalo prijedloge za viziju razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj. Proces se nastavio raspravom o polazišnim osnovama za izradu nove Nacionalne strategije, održanom u lipnju 2011. S tridesetak sudionika, predstavnika tijela državne uprave i organizacija civilnoga društva. U skladu s dogovorom postignutim na javnoj raspravi, od rujna 2011. u višemjesečnom radu na pisanju prijedloga Strategije sudjelovalo je oko 50 predstavnika organizacija civilnoga društva i tijela državne uprave. Rezultat toga rada bio je nacrt Strategije o kojem je od 22. svibnja do 6. lipnja 2012. provedeno javno savjetovanje, a 4. lipnja održana je javna rasprava na kojoj su sudjelovali predstavnici organizacija civilnoga društva. Održano je i nekoliko stručnih sastanaka o pojedinim specifičnim mjerama i aktivnostima iz Nacionalne strategije, primjerice o području socijalnih usluga i djelovanja neprofitnih medija. Osim toga, organizacijama civilnoga društva omogućeno je ravnopravno sudjelovanje u svim fazama razvoja dokumenta, a završna prilika pružena je na Danima udruga 2012. (14.–16. lipnja) kada su njihovi predstavnici mogli dodatno prokomentirati nacrt Nacionalne strategije.

U prosincu 2012. godine održan je prvi sastanak Odbora za praćenje i evaluaciju provedbe Nacionalne strategije na kojem je dogovoren način rada Odbora te predložena metodologija i alati za praćenje njezine provedbe. Tom je prigodom najavljena izrada internetske platforme za praćenje provedbe mjera i aktivnosti Nacionalne strategije na internetskoj stranici Ureda za udruge Vlade RH.

Provedba Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata

Vlada Republike Hrvatske donijela je *Kodeks savjetovanja za zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata* (Kodeks) u studenom 2009. Sukladno Kodeksu sva tijela državne uprave trebala su imenovati koordinatore za savjetovanje, a Ured za udruge izraditi smjernice za primjenu Kodeksa i program sustavne edukacije koordinatora za savjetovanje. Tijekom 2010. izrađene su Smjernice i s imenovanim koordinadorima provedene su prve edukacije. Sukladno Kodeksu provedeno je i nekoliko savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. Ured za udruge prikupio

je tijekom 2012. godine izvješća tijela državne uprave o svim savjetovanjima o nacrtima zakona i drugih propisa i akata koja su tijela državne uprave i uredi Vlade provodili u 2011. sukladno Kodeksu.

S obzirom na još uvijek prisutno nerazumijevanje o tome što savjetovanje jest i kako se treba provoditi, Ured za udruge je tijekom 2011. i prve polovine 2012. provodio projekt tehničke pomoći IPA 2009 *Jačanje kapaciteta Vladinog Ureda za udruge za izgradnju učinkovitog partnerstva s organizacijama*

civilnoga društva u borbi protiv korupcije kako bi se poboljšala suradnja tijela državne uprave i organizacija civilnoga društva u suzbijanju korupcije. Glavne aktivnosti uključivale su oblikovanje i provedbu cjelovitog programa izobrazbe i treninga za koordinatore savjetovanja, imenovane u tijelima državne uprave i uredima Vlade Republike Hrvatske, održavanje nekoliko javnih rasprava te izradu i tisak priručnika za savjetovanje.

Spomenuti program izobrazbe i treninga za koordinatore savjetovanja proveden je kroz tri modula (siječanj, veljača, ožujak 2012.), uz stalno pružanje tehničke pomoći tijelima državne uprave u jačanju sposobnosti za učinkovito savjetovanje u razdoblju između pojedinih modula, ali i nakon provedbe projekta. Sadržaji modula omogućili su imenovanim koordinаторima savjetovanja upoznavanje sa svim aspektima i koracima u provedbi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, od analize dionika, metoda savjetovanja i uključivanja do pružanja povratne informacije zainteresiranoj javnosti i izrade izvještaja o provedenom savjetovanju. Osim teorijskog znanja, sudionici su imali priliku razmijeniti iskustva, ali i izraditi vlastite alate za rad tijekom mnogih interaktivnih dijelova seminara. Koordinator su također sudjelovali u oblikovanju priručnika za savjetovanje. Kao dio praktičnog rada tijekom provedbe modula, krenuli su u izradu i postavljanje posebnih podstranica za savjetovanje u sklopu mrežnih stranica svoga tijela i taj je rezultat projekta trenutačno među najvidljivijima. Valja napomenuti kako je Ured za udruge, kao nastavak edukacije za koordinatore, do kraja 2012. organizirao tri sastanka svih koordinatora savjetovanja kako bi se razmijenile informacije i iskustva, omogućile dodatne edukacije te daljnje podizanje svijesti o važnosti ovog područja u razvoju usluga tijela javne vlasti.

Također, na mrežnim stranicama Ureda za udruge postavljena je posebna podstranica posvećena savjetovanju sa zainteresiranom javnošću. S obzirom na veliku posjećenost mrežnih stranica Ureda, ona služi kao fokus-točka zainteresiranoj javnosti pri informiranju o svim otvorenim odnosno zatvorenim savjetovanjima tijela državne uprave. U sklopu Akcijskog plana Partnerstva za otvorenu vlast predviđeno je otvaranje posebnog portala posvećenog savjetovanju na kojem bi postojala stalna komunikacija između tijela javne vlasti i zainteresirane javnosti o svim propisima u proceduri donošenja, po uzoru na zemlje poput Velike Britanije ili Sjedinjenih Američkih Država.

Na sjednici Vlade RH održanoj 31. listopada 2012. usvojene su dopune Poslovnika Vlade kojima je dodatno afirmiran Kodeks savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata. Usvojenim dopunama Vlada je osigurala potencijal za povećanje povjerenja građana u političke procese i institucije te poboljšanje kvalitete propisa, pridonoseći tako i jačanju prevencije korupcije. Konkretno, u Poslovnik je dodana odredba da su središnja tijela državne uprave, uz nacрте zakona, drugih propisa i akata, dužna pri upućivanju u proceduru Vlade, priložiti i odgovarajuća izvješća o provedenom savjetovanju, u skladu s posebnim propisom, odnosno Kodeksom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata.

Ured za udruge pripremio je i godišnja izvješća o provedbi Kodeksa savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata u 2011. i 2012. godini.

Izvješća su izrađena u suradnji s nadležnim ministarstvima i vladinim uredima i pokazala su zamjetan napredak u pogledu broja provedenih savjetovanja, ali i interesa predstavnika zainteresirane javnosti za sudjelovanje u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata. Prema dostavljenim podacima, u 2012. godini tijela državne uprave i Vladini uredi proveli su postupak savjetovanja sa zainteresiranom javnošću za 144 zakona, druga propisa i akta. To je velik pomak u odnosu na 2011. godinu kada je provedeno ukupno 48 savjetovanja. Osim toga, tijekom 2012. zaprimljeno je 4786 pisanih prijedloga, očitovanja zainteresirane javnosti na prijedloge zakona, drugih propisa i akata, znatno više u usporedbi sa 173 zaprimljena pisana komentara u 2011. godini.

Koordinacija provedbe Akcijskoga plana inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast

Na poziv State Departmenta ravnatelj Ureda za udruge sudjelovao je na međunarodnom sastanku na vrhu na kojemu je pokrenuta nova multilateralna inicijativa Partnerstvo za otvorenu vlast. Sastanak je održan u Washingtonu 12. srpnja 2011. u State Departmentu, uz sudjelovanje predstavnika državnih tijela i organizacija civilnoga društva iz više od 60 država, uključujući i Hrvatsku. Svrha je spomenute inicijative osigurati mjerljiv napredak u transparentnosti i otvorenosti rada tijela javne vlasti, uključivanja i osnaživanja građana i civilnoga društva, borbe protiv korupcije te korištenja novih tehnologija za poboljšanje kvalitete usluga koje javna uprava pruža građanima.

Inicijativa je službeno inaugurirana 20. rujna 2011. na Općoj skupštini UN-a u New Yorku, kada je osam država članica Upravljačkog odbora Inicijative (Brazil, Filipini, Indonezija, Južnoafrička Republika, Norveška, Sjedinjene Američke Države i Velika Britanija) potpisalo Deklaraciju o otvorenoj vlasti te najavilo akcijske planove za svoje zemlje. Republika Hrvatska poslala je krajem kolovoza 2011. službeno pismo namjere sudjelovanja u Partnerstvu, a prva javna rasprava održana je 14. rujna 2011. u organizaciji Ureda predsjednika RH, Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge i Veleposlanstva SAD-a u RH.

U Brazilu je 7. i 8. prosinca 2011. održan radni sastanak globalne inicijative. Sastanak je okupio više od 120 sudionika, uključujući predstavnike 42 države sudionice i predstavnike organizacija civilnoga društva koje sudjeluju u Upravljačkom odboru inicijative. U delegaciji Republike Hrvatske bio je i Igor Vidačak, ravnatelj Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge. Svrha je sastanka bila podrobnije upoznati nove države članice s očekivanjima od Partnerstva za otvorenu vlast, ali i pružiti konkretnije informacije o tome kako se ostale zemlje suočavaju s izazovima izrade nacionalnih akcijskih planova te uključivanja civilnog društva i zainteresirane javnosti u aktivnosti inicijative. Također, predstavljani su dosadašnji naponi svih zemalja u provedbi ciljeva inicijative te dogovoreni rokovi i način izrade nacionalnih akcijskih planova novih država sudionica. U izlaganju hrvatske delegacije istaknuta je dosadašnja suradnja državnih institucija i civilnoga društva u organizaciji javne rasprave i pripremnim aktivnostima za izradu Akcijskog plana te predložen plan savjetovanja sa zainteresiranom javnošću koji uzima u obzir već uspostavljenu dobru praksu i mehanizme.

U proces izrade prijedloga Akcijskog plana za provedbu inicijative u Republici Hrvatskoj bila je kroz javne rasprave uključena šira zainteresirana javnost, a provedeno je i internetsko savjetovanje. Prva javna rasprava održana je 14. rujna 2011. u organizaciji Ureda predsjednika RH, Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge i Velesposlanstva SAD-a u RH. Okupila je 180 sudionika (predstavnik državnih tijela, organizacija civilnoga društva, akademske zajednice, medija i diplomatskog zbora). Druga javna rasprava održana je 31. siječnja 2012. u organizaciji Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge, MVEP-a, Velesposlanstva SAD-a u RH, uz potporu Europske unije kroz program IPA 2009. Bilo je nazočno 100 sudionika. Završno javno savjetovanje sa 40 sudionika održano je 26. ožujka u organizaciji Ureda za udruge. Internetsko savjetovanje o prioritetnim pitanjima Akcijskog plana bilo je otvoreno od 27. siječnja do 13. veljače 2012. Provedbu Akcijskog plana pratio je i koordinirao Savjet inicijative Partnerstva za otvorenu vlast, koji ima 19 članova, predstavnika državnih, lokalnih i regionalnih vlasti, organizacija civilnoga društva, akademske zajednice i medija (uspostavljen je odlukom Vlade od 26. siječnja 2012.) te Ureda za udruge kao stručne potpore radu Savjeta.

Akcijski plan za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2012.–2013. Vlada Republike Hrvatske je prihvatila na sjednici održanoj 4. travnja 2012. Svrha je Akcijskoga plana povećati kvalitetu i djelotvornost upravljanja javnim resursima provedbom mjera u području fiskalne transparentnosti, pristupa informacijama, korištenja informacijskih tehnologija te sudjelovanja građana u oblikovanju javnih politika. Akcijski plan obuhvaća 4 prioritetna područja: fiskalnu transparentnost, pristup informacijama, korištenje informacijskih tehnologija te sudjelovanje građana i civilnoga društva, a radi ispunjenja ciljeva tih područja predviđena je provedba 9 mjera, odnosno 34 provedbene aktivnosti. Za provedbu svake aktivnosti određeni su nositelji odnosno sunositelji i rokovi provedbe ili početka provedbe te definirani jasni pokazatelji na temelju kojih će se moći pratiti provedba mjera i aktivnosti Akcijskoga plana. Akcijski plan potom je predstavljen na godišnjoj konferenciji Partnerstva za otvorenu vlast održanoj 17. i 18. travnja u Brazilu.

U srpnju je Global Integrity, međunarodna organizacija koja promiče odgovornost i transparentnost rada vlada, objavila inicijalnu analizu akcijskih

planova država koje su pristupile inicijativi. Analiza je pokazala da je hrvatski plan zadovoljio svih 5 kriterija. Proglašen je jednim od najboljih što je bila još jedna potvrda njegove kvalitete.

Ravnatelj Ureda je 4. i 5. listopada 2012. u Dubrovniku održao izlaganje na međunarodnoj konferenciji europskih zemalja članica Partnerstva za otvorenu vlast. Konferenciju su organizirali Vlada Republike Hrvatske i hrvatske organizacije civilnoga društva u suradnji s Ujedinjenim Kraljevstvom kao supredsjedateljem te uz podršku projekta za tehničku pomoć organizacijama civilnoga društva Europske unije (TACSO). Glavni cilj Konferencije bio je dodatno osnažiti provedbu nacionalnog Akcijskog plana. Prioritetnim izazovom, na koji su usmjerene mjere Akcijskog plana, istaknuta je potreba za djelotvornijim upravljanjem javnim resursima. U tom kontekstu posebna će se pozornost posvetiti jačanju fiskalne transparentnosti. Ostala su područja aktivnosti Partnerstva za otvorenu vlast, koja su također sadržana u Akcijskom planu, pristup informacijama, korištenje informacijskih tehnologija te uključivanje građana i civilnoga društva. Drugog dana Konferencije održane su rasprave sudionika o raznim aspektima Partnerstva, od transparentnosti vlasti, s posebnim naglaskom na fiskalnu transparentnost, preko korištenja informacijskih tehnologija do ostvarenja prava na pristup informacijama. Tako su razmijenjena iskustva o najboljoj praksi i ključnim izazovima u pružanju cjelovite, relevantne, točne, razumljive i pravodobne informacije o državnom proračunu, odnosno o tome na što se i kako troši državni novac. Također, razgovaralo se o iskustvima korištenja informacijskih tehnologija kako bi se povećala transparentnost, olakšalo sudjelovanje javnosti u procesu donošenja odluka i poboljšala učinkovitost javnih usluga.

Doprinos provedbi Strategije suzbijanja korupcije

U provedbi mjera suzbijanja korupcije Ured ima ulogu nositelja 7 mjera iz Akcijskog plana Strategije suzbijanja korupcije, ponajprije u pogledu suradnje s organizacijama civilnoga društva u području osvješćivanja javnosti o štetnosti korupcije, provedbe postupaka savjetovanja sa zainteresiranom javnosti i unaprjeđenja transparentnosti u donošenju novih propisa te poboljšanja standarda financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna kroz programe izobrazbe i sustavnu informatizaciju postupka natječaja u tijela državne uprave. Sve te mjere komplementarne su redovnim aktivnostima Ureda za udruge.

Međunarodna konferencija „Transparentnošću i otvorenim upravljanjem protiv korupcije“

Ured za udruge u suradnji s Ministarstvom pravosuđa, Transparency International Hrvatska i Regionalnim programom vladavine prava za jugoistočnu Europu njemačke Zaklade Konrad Adenauer organizirao je u veljači 2011. u Zagrebu međunarodnu konferenciju pod nazivom Transparentnošću i otvorenim upravljanjem protiv korupcije.

Ciljevi konferencije bili su predstaviti široj javnosti dosadašnja postignuća i poduzete mjere u području jačanja transparentnosti i otvorenosti u radu tijela javne vlasti u Hrvatskoj, upoznati se s relevantnim europskim iskustvima i praksom te otvoriti raspravu o mogućoj suradnji svih društvenih aktera u tom području vrlo važnom za uspjeh antikorupcijske politike u Republici Hrvatskoj. Na konferenciji je sudjelovalo gotovo 200 sudionika, među kojima visoki dužnosnici niza međunarodnih organizacija, državnih tijela, veleposlanstava zemalja Europske unije u Republici Hrvatskoj, čelnici županija i gradova te predstavnici akademske zajednice, organizacija civilnoga društva i medija. Ministarstvo pravosuđa predstavilo je rezultate istraživanja o percepciji korupcije u Hrvatskoj u 2010. U završnoj panel raspravi, koju je moderirao Mislav Togonal, novinar Hrvatske radiotelevizije, domaći i strani stručnjaci govorili su o transparentnosti i otvorenom upravljanju na lokalnim razinama. O teorijskom aspektu govorio je prof. dr. sc. Ivan Koprić s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Gđa Nienke Palstra iz Transparency Internationala Bruxelles predstavila je europska iskustva u postizanju otvorenog upravljanja na lokalnim razinama, a o izazovima koji predstoje Republici Hrvatskoj u uređivanju transparentnog lokalnog upravljanja govorili su predstavnici različitih sektora: gđa Sandra Pernar iz GONG-a, gđa Maja Stanojević-Pokrovac iz Hrvatske udruge poslodavaca te gđa Nives Kopajtich-Škrlec iz Udruge gradova u Republici Hrvatskoj.

Javna rasprava o odgovornosti i transparentnosti rada trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu

U Hrvatskom saboru, u organizaciji Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge, Ministarstva pravosuđa, GONG-a i Transparency Internationala Hrvatska, održana je 13. srpnja 2012. javna rasprava o odgovornosti i transparentnosti rada trgovačkih društava u većinskom državnom vlasništvu. Tom je prigodom predstavljen 4. objedinjeni izvještaj o provedbi Antikorupcijskog programa u tim društvima za razdoblje od 2010. do 2012. Javna rasprava organizirana je u okviru provedbe Akcijskoga plana provedbe inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast, kojim je predviđena organizacija javne rasprave o financijskim izvješćima trgovačkih društava od posebnog državnog interesa, a okupila je predstavnike državnih institucija, trgovačkih društava, civilnoga društva i akademske zajednice.

Glavni zaključci rasprave odnosili su se na nužnost povećanja transparentnosti i djelotvornosti sponzorstava i donacija, jačanje odgovornost uprava i nadzornih odbora trgovačkih društava za pravodobnost, obuhvatnost i točnost izvješćivanja o provedbi antikorupcijskog program i javnog objavljivanja informacija o poslovanju te jačanje kompetencija za financijsko upravljanje kao preduvjet djelotvornosti i odgovornosti.

Dani udruga 2011.

U Puli je od 26. do 28. svibnja 2011. održana manifestacija *Dani udruga 2011. – Civilno društvo u Hrvatskoj 2016. – vizija, strategija i akcija*, koju je Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge organizirao u suradnji s TACSO-om – uredom tehničke pomoći organizacijama civilnoga društva u Republici Hrvatskoj i Zakladom za poticanje partnerstva i razvoja civilnoga društva Istarske županije.

Dvjestotinjak predstavnika organizacija civilnoga društva koji su u Pulu došli iz svih hrvatskih županija tijekom dva radna dana zajednički su razvijali prijedloge za viziju razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj kako bi pridonijeli nacrtu prijedloga Nacionalne strategije i akcijskog plana za razdoblje od 2012. do 2016. godine i to suvremenom metodom otvorenog prostora (*Open space technology*), koja omogućuje grupno promišljanje složenih tema i postizanje značajnih rezultata u relativno kratkom vremenu.

Tijekom posljednjeg dana manifestacije, sudionici i organizatori zajednički su obilježili Europsku godinu volontiranja i razgovarali o važnosti volonterstva u Hrvatskoj. Završno su predstavljene i mogućnosti potpore razvoju volonterstva i civilnoga društva u sklopu predstojećih natječaja iz fondova Europske unije.

Dani udruga 2012. i Dan otvorenih vrata udruga

Od 14. do 16. lipnja 2012. u Zagrebu je održana tradicionalna manifestacija Dani udruga, koju je Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge organizirao u suradnji s TACSO-om – uredom tehničke pomoći organizacijama civilnoga društva u Republici Hrvatskoj i Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva. Dani udruga 2012. počeli su panel raspravom o strateškim prioritetima za potporu razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj, u kontekstu donošenja nove Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva.

Drugog dana manifestacije održano je sedam paralelnih okruglih stolova i rasprava: *Sudjelovanje mladih u oblikovanju javnih politika na lokalnoj razini; Modeli učinkovitog zagovaranja pozitivnih društvenih promjena; Nove financijske mogućnosti za organizacije civilnoga društva u Republici Hrvatskoj; Umrežavanjem do promjena; Društvena kohezija*

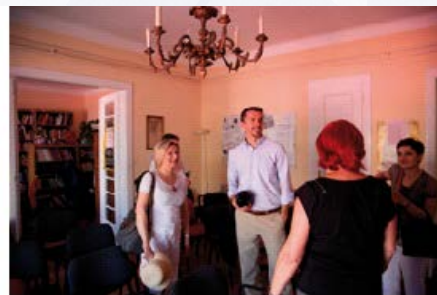
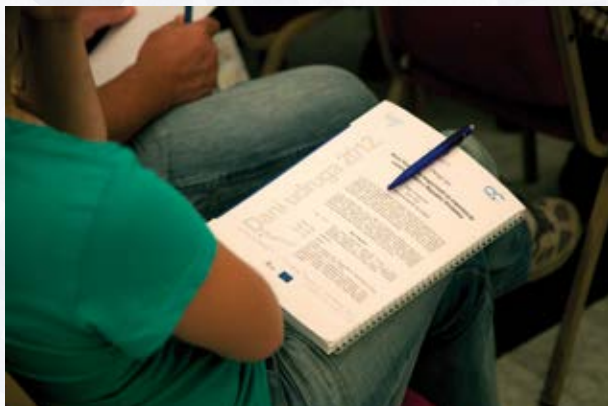

građana i mladih na području suzbijanja siromaštva i maloljetničke delinkvencije; Uloga organizacija civilnoga društva u razvoju socijalnog / društvenog poduzetništva u Hrvatskoj i Kriteriji za dodjelu državnih i gradskih prostora na korištenje udrugama. U raspravama održanim u sklopu Dana udruga 2012. sudjelovalo je više od 250 sudionika.

Treći je dan, prvi put do tada, u udrugama diljem Hrvatske održan Dan otvorenih vrata udruga kako bi se građanima i široj javnosti približili programi i projekti od interesa za opće dobro koje provode udruge u Hrvatskoj. Udruge koje su se prijavile za sudjelovanje otvorile su 16. lipnja 2012. svoja vrata zainteresiranim građanima kako bi ih informirale o svojem radu, uslugama koje pružaju i mogućnostima za uključivanje u njihove aktivnosti. Danu otvorenih vrata pridružilo se više od 120 udruga iz cijele zemlje.

Okrugli stol „Izazovi uključivanja građana u oblikovanje javnih politika“

U Hrvatskom saboru je 13. lipnja 2011. održan okrugli stol pod nazivom „Izazovi uključivanja građana u oblikovanje javnih politika“. Događaj su organizirali Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge i Veleposlanstvo Sjedinjenih Američkih Država u Republici Hrvatskoj uz domaćinstvo Hrvatskoga sabora. Na okruglom stolu sudjelovalo je oko 50 sudionika iz državne uprave i institucija vlasti, akademske zajednice, civilnoga društva i medija, a cilj je bio raspraviti mogućnosti osnaživanja dijaloga s građanima i širom javnošću u pripremi i provedbi javnih politika sukladno usvojenom *Kodeksu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u donošenju novih zakona, drugih propisa i akata*, mjerama Akcijskog plana uz Strategiju suzbijanja korupcije te aktivnostima reforme javne uprave usmjerenima prema boljoj suradnji državnih tijela i civilnoga društva.

Dr. Carolyn J. Lukensmeyer, osnivačica i predsjednica organizacije *AmericaSpeaks*, održala je u sklopu svojeg posjeta Hrvatskoj predavanje o izazovima uključivanja građana u oblikovanje javnih politika. Uz to, održala je cjelodnevni trening za koordinatore za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću imenovane u svim tijelima državne uprave, osobe za informiranje te druge službenike koji se u svakodnevnom poslu susreću s izazovima kvalitetne komunikacije sa zainteresiranom javnošću. Cjelodnevni seminar održan je u utorak 14. lipnja 2011., u Zagrebu, a bio je posvećen razvoju konkretnih vještina organizacije javnih savjetovanja sa zainteresiranom javnošću o prijedlozima novih zakona, drugih propisa i akata.

Doprinos promociji i razvoju volonterstva

U povodu obilježavanja Europske godine volontiranja 2011. održan je 31. siječnja 2011. u prostorijama Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta okrugli stol na temu „Vrednovanje volonterskog rada u sustavu visokog obrazovanja u RH“. Organizatori okruglog stola bili su Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge, Nacionalni odbor za razvoj volonterstva i Hrvatska mreža volonterskih centara u partnerstvu s projektom TACSO – Tehnička pomoć organizacijama civilnog društva. Osim brojnih predstavnika akademske zajednice, organizacija civilnoga društva te ustanova u obrazovanju, na okruglom su stolu aktivno sudjelovali ministar znanosti, obrazovanja i sporta dr. sc. Radovan Fuchs, državni tajnik u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i predsjednik Povjerenstva za obilježavanje Europske godine volontiranja 2011. g. Stjepan Adanić, rektor Zagrebačkog sveučilišta prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš te predstavnica Hrvatske mreže volonterskih centara gđa Ivana Kordić.

Cilj održavanja okruglog stola bilo je potaknuti i unaprijediti vrednovanje doprinosa takvoga rada u visokom obrazovanju, proširiti ideju volonterstva na odgoj i obrazovanje te pojačati suradnju i partnerstvo svih dionika koji se bave volonterstvom.

Na *Danima udruga 2011.* – *Civilno društvo u Hrvatskoj 2016.* – *vizija, strategija i akcija*, koje je Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge organizirao u suradnji s TACSO-om – uredom tehničke pomoći organizacijama civilnoga društva u Republici Hrvatskoj i Zakladom za poticanje partnerstva i razvoja civilnoga društva Istarske županije, također je obilježena Europska godina volontiranja.

Posljednjeg dana manifestacije sudionici i organizatori govorili su o važnosti volonterstva u Hrvatskoj. Završno su predstavljene i mogućnosti potpore razvoju volonterstva i civilnoga društva u sklopu predstojećih natječaja iz fondova Europske unije.

Ured za udruge je tijekom 2012. sudjelovao u izradi novog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o volonterstvu davanjem prijedloga, a predstavnik Ureda aktivno je sudjelovao i u radu Nacionalnog odbora za razvoj volonterstva.

Okrugli stol “Što su to društvene inovacije i kako ih provoditi u Hrvatskoj?”

U listopadu 2012. Ured za udruge bio je suorganizator okruglog stola “Što su to društvene inovacije i kako ih provoditi u Hrvatskoj?”. U organizaciji su sudjelovali i Laboratorij za društvene inovacije, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Ceraneo te Veleučilište VERN i HUB Inicijativa Zagreb. Okrugli stol je okupio predstavnike udruga i zaklada, tijela državne uprave te jedinica lokalne i područne samouprave, akademske zajednice, javnih ustanova i privatnog sektora, a na njemu su predstavljeni kriteriji za društvene inovacije i inozemni primjeri društvenih inovacija te europske inicijative koje potiču razvoj društvenih inovacija. Bilo je riječi i o važnosti ulaganja u socijalne inovacije te o uključenosti socijalnih inovacija u Nacionalnu strategiju stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva, o prepoznatljivosti društvenih inovacija u hrvatskom društvu kroz dodjelu nagrada za inovativne prijedloge rješavanja društvenih problema, o aktivnostima akademske zajednice u području socijalnih inovacija. Uz to, predstavljeno je posebno komparativno istraživanje koje je financirano iz sredstava EU-a – projekt WILCO (Welfare Innovations at Local Levels in Favour of Cohesion) koji proučava načine kojima lokalni socijalni sustavi promoviraju i jačaju socijalnu koheziju.

Unaprjeđenje institucionalnog okvira za potporu razvoju civilnoga društva

Savjet za razvoj civilnoga društva

Ured za udruge nastavio je tijekom 2011. i 2012. pružati stručnu i administrativnu potporu Savjetu za razvoj civilnoga društva, savjetodavnom tijelu Vlade Republike Hrvatske koje djeluje od 2002. a bira se na trogodišnje razdoblje.

U 2011. održano je pet sjednica Savjeta, a članovi Savjeta i zamjenici članova sudjelovali su na svim događanjima u organizaciji Ureda za udruge i drugih organizatora ako su teme bile u vezi s civilnim društvom. Nova *Odluka o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva* (NN, 140/2009) bila je uglavnom učinkovita u pogledu odaziva članova i zamjenika članova Savjeta na sjednice. Povećanjem broja članova u Savjetu sa 24 na 27 te uz još toliko zamjenika članova kojima se šalju sve obavijesti o sjednicama i aktivnostima Savjeta, pridonijelo se informiranosti o radu Savjeta i temama kojima se Savjet bavi kako organizacija civilnoga društva, tako i tijela javne uprave. Uključivanje predstavnika iz područja sporta i tehničke kulture, sindikata, zaklada i udruga poslodavaca te iz Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva i Ureda za udruge također se pokazalo kao uspješno.

Promjenom vlasti krajem 2011. pokazala se potreba za donošenjem *Odluke o izmjenama Odluke o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva*, koju je Vlada RH donijela 5. travnja 2012. (NN, 42/2012.). Naime, povećanjem broja ministarstava u Vladi i promjenom njihova djelokruga broj članova iz tijela državne uprave i Ureda Vlade povećao se sa 12 na 14 i Savjet je imao ukupno 29 članova i jednako toliko njihovih zamjenika. Pri novom imenovanju članovi Savjeta su uglavnom iz redova pomoćnika ministara, a zamjenici s operativne razine. Izmijenilo se više od polovice članova i zamjenika članova u odnosu na prethodna imenovanja u tom sazivu i stoga je bilo potrebno neko vrijeme za prilagodbu. U 2012. godini održane su četiri sjednice Savjeta.

Prema ocjeni članova Savjeta najveće je postignuće za razvoj civilnoga društva u 2011. i 2012. donošenje *Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine*, koju je usvojila Vlada RH na svojoj sjednici održanoj 12. srpnja 2012. i u izradi koje su sudjelovali i predstavnici organizacija civilnoga društva i institucija koje imaju svoje predstavnike u Savjetu te su nositelji mjera i aktivnosti strategije.

Doprinos izradi novog Zakona o udrugama

Ured za udruge počeo je u suradnji s Ministarstvom uprave tijekom ožujka 2012. javno savjetovanje o dosadašnjim izazovima u provedbi *Zakona o udrugama*. Donošenjem *Zakona o udrugama* 2001., uz sudjelovanje niza domaćih i međunarodnih stručnjaka, učinjen je korak naprijed u jačanju autonomije rada udruga, kao privatno-pravnih osoba koje

osnivaju i kojima upravljaju njihovi članovi. Ipak, deset godina od stupanja na snagu Zakona tijela javne vlasti neposredno uključena u primjenu, kao i brojne organizacije civilnoga društva, uočili su niz problema i poteškoća u njegovoj provedbi. Iz spomenutih razloga pokrenuto je javno savjetovanje kako bi se prikupile primjedbe na aktualni tekst Zakona u svrhu pripreme dopuna i izmjena

postojećeg propisa, koje je trajalo od 27. veljače do 21. ožujka 2012. Kao dio javnog savjetovanja, Ured za udruge i Ministarstvo uprave u sklopu *IPA 2009 projekta Jačanje kapaciteta Vladinog Ureda za udruge za izgradnju učinkovitog partnerstva s organizacijama civilnoga društva u borbi protiv korupcije*, organizirali 9. ožujka 2012. javnu raspravu.

Radna skupina osnovana u Ministarstvu uprave izradila je Nacrt prijedloga Zakona o udrugama o kojem je provedeno internetsko savjetovanje u razdoblju od 18. prosinca 2012. do 18. siječnja 2013. Proces savjetovanja nastavljen je u 2013. godini.

Uspostava kriterija, mjerila i postupaka dodjele prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na korištenje organizacijama civilnoga društva radi provođenja programa i projekata od interesa za opće dobro

Uspostava transparentnog postupka dodjele prostora u državnom vlasništvu i vlasništvu jedinica lokalne i područne samouprave na korištenje organizacijama civilnoga društva radi provedbe programa i projekata od interesa za opće dobro jedna je od mjera u *Nacionalnoj strategiji stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2012.–*

2016. usvojenoj na sjednici Vlade RH održanoj 12. srpnja 2012. Ured za udruge organizirao je u sklopu Dana udruga 2012. okrugli stol pod nazivom „Kriteriji za dodjelu državnih i gradskih prostora na korištenje udrugama“, na kojem je sudjelovalo 50-ak predstavnika organizacija civilnoga društva te 20-ak predstavnika različitih tijela državne uprave i lokalne samouprave.

Rasprava je rezultirala različitim prijedlozima i zaključcima temeljem kojih su Agencija za upravljanje državnom imovinom i Ured za udruge izradili *Prijedlog Odluke o kriterijima, mjerilima i postupku dodjele prostora u vlasništvu Republike Hrvatske na korištenje organizacijama civilnoga društva radi provođenja programa i projekata od interesa za opće dobro.*

Prijedlog Odluke objavljen je na internetskoj stranici Ureda za udruge 17. rujna 2012. i o njemu je do 1. listopada provedeno internetsko savjetovanje. U razdoblju savjetovanja zaprimljeno je 19 potpisanih primjedbi, a gotovo svi sudionici savjetovanja pozdravili su inicijativu kojom se nastoji trajno riješiti problem prostora brojnih organizacija civilnoga društva. Agencija i Ured za udruge proveli su analizu zaprimljenih primjedaba i prijedloga u javnom savjetovanju, prihvatili konstruktivne prijedloge te izradili konačni prijedlog Odluke koji je predložen za donošenje.

Raspravu o prijedlogu Odluke proveo je i Savjet za razvoj civilnoga društva.

Nakon usvajanja Odluke na Upravnom vijeću Agencije za upravljanje državnom imovinom očekuje se uspostava povjerenstva za dodjelu prostora organizacijama civilnoga društva čiji će zadatak biti obavljanje svih tehničkih i administrativnih poslova određenih Odlukom, poput pripremanja teksta natječaja, razmatranja i vrednovanja pristiglih prijava, predlaganja odluka ravnatelju Agencije u vezi s korištenjem prostora, evaluacijama korištenja prostora i slično.

Doprinos poboljšanju standarda financiranja projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora

Izveštavanje javnosti o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva

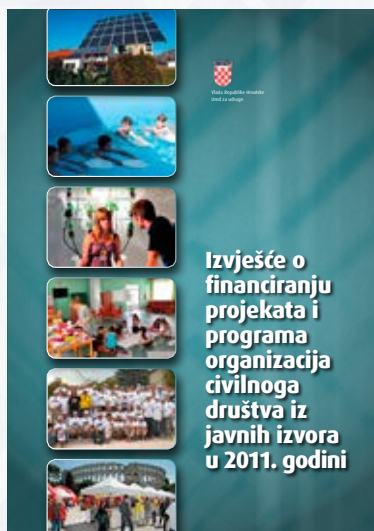
Ured je tijekom 2011. i 2012. nastavio s praksom izrade detaljnih izvješća o dodijeljenim bespovratnim sredstvima projektima i programima organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna i drugih javnih izvora u svrhu dodatnog jačanja transparentnosti, otvorenosti i odgovornosti u radu svih tijela – davatelja bespovratnih sredstava, ali i informiranja javnosti o vrijednim ulaganjima u programe i projekte od interesa za opće dobro.

Na sjednici održanoj 1. srpnja 2011. Vlada Republike Hrvatske usvojila je Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna u 2010. godini, s preporukama za unaprjeđenje sustava financiranja. Prikupljeni su podaci za ukupno dvadeset i jednog davatelja bespovratnih sredstava koji su imali ustrojen program za dodjeljivanje nekog oblika financijske ili nefinancijske potpore. Novina u izvješću bio je cjelovit pregled teritorijalne rasprostranjenosti financiranih projekata i programa prema županijama u kojima se provode i prema tijelima državne uprave koja su ih financirala. Na temelju dostavljenih podataka utvrđeno je da je iz državnog proračuna u 2010. programima i projektima organizacija civilnoga društva dodijeljeno ukupno 489.012.308,40 kuna, iz županijskih proračuna 347.058.328,94 kune, iz gradskih proračuna 438.146.622,65 kuna, a iz općinskih proračuna 186.686.499,50 kuna. Ured za udruge pripremio je i tiskano izdanje usvojenog Izvješća, s dodatnim analizama, primjerima dobre prakse i detaljnim prikazom svih financiranih projekata i programa na nacionalnoj razini.

Na sjednici održanoj 12. srpnja 2012. Vlada Republike Hrvatske usvojila je Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora u 2011. godini. Prikupljeni su podaci za ukupno dvadeset i tri davatelja bespovratnih sredstava koji su imali ustrojen program za dodjeljivanje nekog oblika financijskih ili nefinancijskih sredstava. Na temelju prikupljenih podataka utvrđeno je da je iz državnog proračuna u 2011. programima i projektima organizacija civilnoga društva dodijeljeno ukupno 549.979.601,16 kuna, iz županijskih proračuna 390.123.106,73 kune, iz gradskih proračuna 502.897.654,66 kune, a iz općinskih proračuna 205.496.207,21 kuna.

Osim detaljne analize financiranih projekata i programa iz javnih izvora na nacionalnoj razini, Izvješće sadrži primjere uspješno provedenih projekata organizacija civilnoga društva financiranih iz javnih izvora na nacionalnoj razini u 2011., popis svih 5258 projekata s podacima o davatelju bespovratnih sredstava i nazivu natječaja, nazivu organizacije civilnoga društva i nazivu projekta ili programa, voditelju projekta ili programa i dodijeljenom iznosu te objedinjen prikaz iznosa bespovratnih financijskih sredstava dodijeljenih organizacijama civilnoga društva u 2011. godini iz proračuna županija, gradova i općina.

Ukupan iznos bespovratnih sredstava dodijeljenih projektima i programima organizacija civilnoga društva iz javnih izvora na nacionalnoj razini u 2011. povećao se u usporedbi s 2010. godinom 12,5%. Dio tog porasta može se objasniti činjenicom uvrštavanja podataka o nacionalnom doprinosu projektima financiranim iz pretpripravnih programa Europske unije, no ukupan porast sredstava u 2011. godini bio bi i bez tog iznosa 10,6%.

Pokazalo se da sam postupak prikupljanja detaljnih izvješća o financiranim projektima i programima kao i o usklađenosti postupaka financiranja s Kodeksom usvojenim u Hrvatskom saboru, unatoč trajanju i opsegu uloženi ljudskih resursa, ima višestruke pozitivne učinke na osveščivanje davatelja bespovratnih sredstava na svim razinama vlasti o važnosti primjene standarda otvorenosti, odgovornosti i nepristranosti u financiranju projekata i programa udruga od interesa za opće dobro.

Koordinacija i jačanje sposobnosti davatelja financijske podrške projektima i programima udruga iz javnih izvora

U svrhu promicanja *Kodeksa pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore projektima i programima udruga* te doprinosa djelotvornosti bespovratnih sredstava razvoju civilnoga društva, Ured za udruge organizira koordinacijske sastanke predstavnika tijela državne uprave i javnih institucija, davatelja bespovratnih sredstava projektima i programima organizacija civilnoga društva.

U ožujku 2011. Ured za udruge organizirao je niz jednodnevnih radionica pod nazivom *Priprema planova praćenja i vrednovanja uspješnosti provedbe natječaja za dodjelu financijskih sredstava programima i projektima udruga te projekata i programa udruga koji se financiraju javnim sredstvima putem natječaja tijela državne uprave* uz financijsku potporu TACSO ureda u Hrvatskoj. Radionica je izvedena u tri termina i ukupno je obuhvatila 14 tijela državne uprave. Polaznici radionica bili su državni službenici i službenice na rukovodećim i savjetničkim položajima izravno zaduženi za provedbu natječaja za financiranje programa i projekata organizacija civilnoga društva. Na kraju radionice polaznici su istaknuli da je ispunila njihova očekivanja te da posebno cijene što su imali priliku raditi na vlastitim internim dokumentima jer je to povećalo motivaciju da ih po završetku radionice dorade u skladu s novim uvidima. Za sudionike je također bila iznimno važna mogućnost da razmijene iskustva sa službenicima drugih tijela državne uprave i upoznaju se s njihovim praksama i procedurama.

Radionica *Priprema planova praćenja i vrednovanja uspješnosti provedbe natječaja za dodjelu financijskih sredstava te provedbe i učinaka programa i projekata udruga koji se financiraju javnim sredstvima putem natječaja Grada Zagreba i Zagrebačke županije* održana je 5. srpnja 2011. u prostorijama Tribina Grada Zagreba. Među 25 polaznika radionice bile su osobe zaposlene u upravi Grada Zagreba i Zagrebačke županije koje rade na pripremi natječaja, ocjenjivanju i dodjeli bespovratnih sredstava za projekte i programe organizacija civilnoga društva te praćenju i izvješćivanju o financiranim projektima i programima. Voditeljice su kroz teoretski i praktični dio rada približile polaznicima standarde praćenja i ocjenjivanja i aktivno ih uključile u razmjenu dobrih praksi i njihovu primjenu u budućem radu.

Na 9. Koordinacijskom sastanku predstavnika tijela državne uprave, javnih institucija i Grada Zagreba – davatelja bespovratnih sredstava projektima i programima organizacija civilnoga društva, održanom u prosincu 2011. godine,

istaknuti su najvažniji zaključci *Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva u 2010.* te preporuke za poboljšanje sustava financiranja projekata i programa organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna. Na sastanku su dogovorene osnovne smjernice za dostavu izvješća o bespovratnim sredstvima dodijeljenim u 2011. Predstavljena je *Potpora_plus* – jedinstven informacijski sustav za provedbu i praćenje dodjele bespovratnih sredstava organizacijama civilnoga društva, koji će uskoro moći koristiti svi davatelji bespovratnih sredstava iz javnih izvora. Ured za udruge najavio je i održavanje *Info dana 2012.* odmah nakon usvajanja Državnog proračuna za 2012. i Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2012.

Zajednički informacijski sustav za praćenje financiranja projekata i programa udruga – *Potpora_plus*

U suradnji s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva Ured za udruge dao je doprinos izradi i korištenju jedinstvenog informacijskog sustava za praćenje financijskih potpora udrugama *Potpora_plus*, koji će znatno unaprijediti postupke provedbe natječaja te praćenja i vrednovanja projekata i programa udruga financiranih iz državnog proračuna. Ujedno su stvoreni tehnički preduvjeti za početak rada sustava u svim državnim tijelima. Tijekom 2012. održan je niz sastanaka u tijelima državne uprave, uredima Vlade Republike Hrvatske te drugim institucijama davateljima financijskih potpora kako bi se sustav potanko predstavio i postigao dogovor o potrebi prilagodbe programa pojedinačnim zahtjevima svakog tijela.

Međuresorno povjerenstvo za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna Republike Hrvatske

Na sjednici održanoj 12. srpnja 2012. Vlada Republike Hrvatske donijela je *Odluku o osnivanju Međuresornog povjerenstva za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna Republike Hrvatske*. Osnivanje Međuresornog povjerenstva predviđeno je i Nacionalnom strategijom stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva 2012.–2016.

Svrha osnutka Međuresornog povjerenstva jest uspostava i provedba djelotvorne koordinacije tijela državne uprave, Vladinih ureda i drugih javnih institucija u postupcima dodjele bespovratnih sredstava iz državnog proračuna projektima i programima od osobitog interesa za opće/javno dobro koje provode udruge u Republici Hrvatskoj. Imajući u vidu očekivano znatno veće financiranje projekata i programa udruga iz fondova Europske unije, pa tako i potrebu osiguravanja većeg nacionalnog sufinanciranja, osnutak Međuresornog povjerenstva ujedno odgovara na potrebu ukupnog usklađivanja financiranja projekata i programa udruga iz nacionalnih izvora i fondova Europske unije, posebice radi učinkovitog korištenja raspoloživih resursa u društvu i racionalnog i transparentnog korištenja sredstava iz svih javnih izvora. Tijekom 2012. održane su četiri sjednice Međuresornog povjerenstva, a jedno od njegovih najvažnijih postignuća bilo je usvajanje formalnih uvjeta prijave projekata i programa organizacija civilnoga društva na natječaje za financiranje iz državnog proračuna u 2013. s pripadajućom standardnom dokumentacijom, o kojima su prethodno provedeni internetsko savjetovanje i javna rasprava. Također, prvi je put temeljem sektorskih analiza dostavljenih Uredu za udruge u ljeto 2012. izrađen *Godišnji plan natječaja za financiranje projekata i programa organizacija civilnoga društva iz državnog proračuna u 2013.*

Info dani 2011. i 2012.

U organizaciji Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge, a u suradnji s tijelima državne uprave davateljima bespovratnih sredstava održani su 31. ožujka i 1. travnja 2011. Info dani o natječajima za potpore projektima i programima organizacija civilnoga društva iz sredstava državnog proračuna i dijela prihoda od igara na sreću, kao i naknada za zaštitu okoliša za 2011. Svoje natječaje predstavili su svi davatelji bespovratnih sredstava na nacionalnoj razini.

Info dani o natječajima za potpore projektima i programima organizacija civilnoga društva iz sredstava državnog proračuna i dijela prihoda od igara na sreću za 2012. održani su 27. i 28. ožujka 2012. u Zagrebu.

Cilj Info dana bio je zainteresiranim udrugama predstaviti natječaje koje će ministarstva, Vladini uredi, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva te Fond za zaštitu okoliša i energentsku učinkovitost raspisivati u narednoj godini za financiranje programa i projekata udruga i to prema područjima (temama) financiranja. Nužnost i opravdanost organiziranja Info dana svake godine pokazuje iznimno velik interes organizacija civilnoga društva. Info danima godišnje se odazove više od 250 sudionika iz više od 200 udruga i zaklada, a sve prezentacije i drugi materijali te pitanja i odgovori redovito se objavljuju na internetskoj stranici Ureda za udruge.

Savjetovanje iz područja financija i računovodstva, planiranja i izvještavanja te poreznog sustava za organizacije civilnoga društva

S obzirom na potrebu usklađivanja zakonodavstva u Republici Hrvatskoj sa zakonodavstvom EU-a u svim područjima, pa tako i u području financija, računovodstva i poreza, prepoznata je potreba da se i organizacije civilnoga društva informiraju o novostima u području financija i računovodstva te planiranja i izvještavanja kao i o novinama u poreznom sustavu. Stoga su Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge i Savjet za razvoj civilnoga društva 15. veljače 2011. organizirali *Savjetovanje iz područja financija i računovodstva, planiranja i izvještavanja te poreznog sustava za organizacije civilnoga društva*. Održano je u Zagrebu, a bilo je namijenjeno prvenstveno predstavnicima organizacija civilnoga društva koji se u svojoj organizaciji bave poslovima financija, računovodstva, planiranja i izvještavanja te poreznim sustavom.

Potporna aktivnom sudjelovanju organizacija civilnoga društva u procesu pristupanja Europskoj uniji

IPA 2008 – Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za praćenje provedbe *acquisa*

Tijekom 2010. i 2011. Ured je pratio provedbu projekata financiranih u sklopu programa *IPA 2008 – Jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za praćenje provedbe acquisa*. Praćenje projekata odvijalo se unutar tri sheme dodjela bespovratnih sredstava: područja antidiskriminacijske strategije; područja borbe protiv korupcije i sveukupne transparentnosti, otvorenosti i odgovornosti tijela javne uprave; te područja sustavnog praćenja i zagovaranja politika održivog razvoja i integriranih pristupa upravljanja otpadom i vodama, prometa, energetske učinkovitosti, regionalnog razvoja, održivog korištenja prirodnih izvora te okolišne sigurnosti. Ukupan iznos sredstava ugovorenih za financiranje 16 projekata iznosi 3.253.426,34 eura.

U suradnji sa Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje Ured za udruge organizirao je javno predstavljanje projekata 13. lipnja 2011. u Zagrebu. Na njemu je bilo više od 80 sudionika, predstavnika Delegacije EU-a u Hrvatskoj, veleposlanstava u Republici Hrvatskoj, državnih tijela i institucija te predstavnika javnih institucija, akademske zajednice, organizacija civilnoga društva i medija, uključujući predstavnike korisničkih organizacija. Uz to, održana je radionica za korisnike bespovratnih sredstava radi detaljnijeg informiranja korisnika o obvezama koje proizlaze iz ugovora.

Kao Jedinica za provedbu projekata, Ured usko surađuje sa Središnjom agencijom i odgovoran je za praćenje uspješnosti tih šesnaest projekata organizacija civilnoga društva. Prva shema dodjele bespovratnih sredstava sadrži pet projekata usmjerenih na borbu protiv korupcije, pravo na dostupnost informacija i otvorenost te odgovornost javne uprave. Tim se projektima želi povećati učinkovitost hrvatskih OCD-a u neovisnom praćenju i javnom zagovaranju usmjerenom na povećanje transparentnosti i otvorenosti javne uprave te borbu protiv korupcije. Druga shema dodjele bespovratnih sredstava odnosi se na nadgledanje pet projekata u vezi s provedbom antidiskriminacijskih strategija, koje u konačnici pridonose otvorenom i odgovornom procesu donošenja odluka, provedbe i evaluacije. Implementacija šest projekata u sklopu treće sheme dodjele bespovratnih sredstava usmjerena je na područje održivog upravljanja prirodnim izvorima i regionalnog održivog razvoja u urbanim i ruralnim područjima.

Tijekom 2012. voditelji projekata Jedinice za provedbu projekata Ureda za udruge obavili su 17 terenskih posjeta korisnicima potpore EU-a te analizirali i izradili osvrt na 78 tromjesečnih izvještaja, 15 međuzvještaja i 3 finalna izvještaja. U tom procesu djelatnici Jedinice za provedbu projekata u kontinuitetu su pružali usluge tehničke podrške korisnicima bespovratnih sredstava.

Tijekom 2013. godine očekuje se uspješan završetak provedbi aktivnosti i provedba postupka odobravanja završnih izvješća u sklopu programa IPA 2008.

IPA 2009 – Jačanje održivosti i razvoj organizacija civilnoga društva kao proaktivnih društvenih dionika pri provedbi pravne stečevine EU-a

U 2010. raspisani su pozivi za projektne prijedloge za područje jačanja kapaciteta organizacija civilnoga društva za praćenje i zagovaranje na području demokratizacije, ljudskih prava, integracije manjina i održivog povratka prognanika u područjima od posebne državne skrbi te za područje jačanja kapaciteta organizacija civilnoga društva za provedbu programa inovativnih socijalnih usluga u područjima od posebne državne skrbi. Za projekte u ta dva prioriteta područja ugovoreno je ukupno 2.673.911,66 eura.

Nakon završetka procesa evaluacije prijavi i odabira korisnika bespovratnih sredstava Ured je u Zagrebu 27. siječnja 2012. organizirao javno predstavljanje projekata u sklopu sheme dodjele bespovratnih sredstava *IPA 2009 Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za praćenje i zagovaranje u područjima demokratizacije, ljudskih prava, integracije manjina te održivog povratka izbjeglica u područjima od posebne državne skrbi*. U sklopu te sheme devet je projekata organizacija civilnog društva dobilo potporu vrijednu više od 13 milijuna kuna (1.800.000,00 eura).

Predstavljanje projekata udruga ugovorenih u okviru sheme dodjele bespovratnih sredstava *IPA 2009 Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za provedbu programa inovativnih socijalnih usluga u područjima posebne državne skrbi* održano je 30. svibnja 2012. u Zagrebu. U sklopu natječaja, šest udruga nositelja projekata i sedamnaest partnerskih organizacija diljem Hrvatske ugovorilo je potporu vrijednu više od 7 milijuna kuna (1.012.500,00 eura) za aktivnosti pružanja programa inovativnih socijalnih usluga u područjima od posebne državne skrbi. Nakon predstavljanja projekata za korisnike su održane radionice radi informiranja korisnika o obvezama koje proizlaze iz ugovora i načinu administriranja projekta.

Ured za udruge je u uskoj suradnji sa Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje sudjelovao u praćenju provedbe tih projekata. Tijekom 2012. djelatnici Ureda za udruge pratili su provedbu svakog pojedinog ugovorenog projekta i pružali tehničku podršku organizacijama nositeljima projekata te obavili 7 terenskih posjeta korisnicima potpore EU-a i analizirali i izradili osvrst na 45 tromjesečnih izvještaja.

IPA 2010 – Potpora organizacijama civilnoga društva u razvoju, provedbi i praćenju provedbe javnih politika i politika u vezi s pravnom stečevinom

Cilj natječaja u sklopu programa *IPA 2010 – Potpora organizacijama civilnoga društva u razvoju, provedbi i praćenju provedbe javnih politika i politika u vezi s pravnom stečevinom* jest osnažiti utjecaj hrvatskih organizacija civilnoga društva uključivanjem u provedbu politika u području: promicanja načela jednakih mogućnosti i suzbijanja diskriminacije, suzbijanja korupcije, prevencije nasilja među djecom i mladima te promicanja volonterstva i politike u području održivog razvoja i zaštite okoliša.

Iz identificiranih prioriteta u sklopu IPA 2010 definirane su sljedeće sheme dodjele bespovratnih sredstava organizacijama civilnoga društva te objavljena četiri natječaja:

Dana 12. kolovoza 2011. objavljeni su natječaji *IPA 2010 Potpora doprinosu OCD-a u razvoju, provedbi, promicanju i praćenju provedbe politika održivog razvoja i zaštite okoliša* (vrijedan 600.000 eura) te *IPA 2010 Potpora naporima OCD-a za prevenciju nasilja među mladima i djecom te za njegovanje volonterstva među mladima* (vrijedan 1 milijun eura).

Dana 1. rujna 2011. objavljen je natječaj u okviru *IPA 2010 Potpora naporima organizacija civilnog društva za praćenje i promicanje transparentnosti, učinkovitosti, odgovornosti i uključivosti javne uprave u borbi protiv korupcije* (vrijedan 700.000 eura).

Posljednji u nizu IPA 2010 natječaja za sektor civilnoga društva objavljen je 15. rujna 2011. pod nazivom *Podrška organizacijama civilnog društva pri promociji i praćenju politika jednakih mogućnosti i suzbijanja diskriminacije*. (vrijedan 700.000 eura).

Svrha je tih natječaja povećati utjecaj civilnoga društva pri oblikovanju i provedbi javnih politika putem aktivnosti izgradnje kapaciteta udruga i ostalih organizacija civilnoga društva za kvalitetniju suradnju s javnim institucijama relevantnim za područja obuhvaćena natječajem. Po objavi natječaja za sve četiri sheme bespovratnih sredstava organizirane su regionalne radionice za potencijalne prijavitelje u razdoblju od 19. rujna do 6. listopada 2011. na kojima su sudionici informirani o ciljevima i prioritetima natječaja, upoznati s postupkom ispunjavanja natječajne dokumentacije i podnošenja prijave te procedurom selekcije prijedloga koji će se ugovoriti. Radionice su održane u Zagrebu, Osijeku, Splitu i Rijeci i okupile su više od 250 zainteresiranih sudionika.

Ugovaranje i početak provedbe projekata očekuje se u prvoj polovini 2013., a Ured za udruge će u cijelom procesu upravljanja projektnim ciklusom djelovati u svojstvu Jedinice za provedbu projekata za sektor civilnoga društva.

IPA 2011 – Aktivno civilno društvo za trajnost reformi javnih politika u Hrvatskoj u razdoblju nakon pristupanja EU

Koordinacijska skupina Vlade RH za praćenje korištenja sredstava koje Hrvatska dobiva iz inozemnih izvora podržala je na svojoj sjednici 8. rujna 2011. projekt usmjeren sektoru civilnoga društva *IPA 2011 Aktivno civilno društvo za trajnost reformi javnih politika u Hrvatskoj u razdoblju nakon pristupanja EU-a* za koji je Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge korisnička institucija.

Nova uloga Ureda za udruge u sustavu upravljanja fondovima EU-a u RH

Ured za udruge i Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva postali su 16. kolovoza 2012. odlukom Europske komisije tijela akreditirana za provedbu Operativnog programa “Razvoj ljudskih potencijala”. Temeljem Uredbe o tijelima u sustavu upravljanja i kontrole korištenja strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj Ured za udruge definiran je kao Posredničko tijelo razine 1 u provedbi Operativnog programa “Razvoj ljudskih potencijala” za prioritetnu os 5 – intervencije iz područja razvoja civilnoga društva.

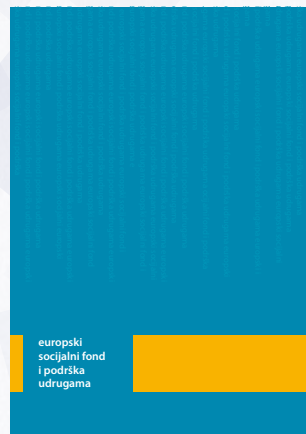
U skladu sa Zakonom o uspostavi institucionalnog okvira za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj donesenim 6. srpnja 2012. Ured za udruge će kao Posredničko tijelo razine 1 obavljati sljedeće funkcije: provoditi mjere informiranja i vidljivosti s posebnim naglaskom na mjere namijenjene korisnicima; provoditi savjetodavne mjere osiguravajući razumijevanje korisnika o njihovim pravima i odgovornostima u vezi s financiranjem; planirati i pokrenuti izbor projekata u obliku poziva za dostavu prijedloga projekata te provoditi postupak odabira projekata; u suradnji s Posredničkim tijelom razine 2 (Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva) pripremati upute za prijavitelje za ocjenjivanje i preliminarnu procjenu projekata; osigurati ocjenjivanje sukladnosti projekata s kriterijima odabira; odabrane projekte za financiranje podnositi Posredničkom tijelu razine 2 na procjenu sukladnosti s pravilima prihvatljivosti.

Ured za udruge time je potvrdio važnost ulaganja u razvoj organizacija civilnoga društva iz sredstava Europske unije te će u svom daljnjem radu koristiti iskustva stečena u provedbi pretpripravnih programa Europske unije (CARDS, PHARE, IPA – I. komponenta).

Priprema za korištenje sredstava Europskoga socijalnog fonda (ESF)

U sklopu strukturnih fondova civilnom su društvu namijenjena sredstva Europskoga socijalnog fonda (ESF). Opći cilj ESF-a jest omogućiti rast stope zapošljavanja, održivi razvitak zemlje te jačanje gospodarskog potencijala i socijalne kohezije.

Ured za udruge, koji u sklopu decentraliziranog sustava provedbe programa EU-a u pretpripravnom razdoblju ima ulogu Jedinice za provedbu projekata, bit će posredničko

tijelo razine 1 za program Razvoj ljudskih potencijala u prijedlogu nove operative strukture za korištenje sredstava ESF-a (Sukladno odredbama Odluke Vlade RH o strateškim dokumentima i institucionalnom okviru za korištenje strukturnih instrumenata Europske unije u Republici Hrvatskoj, NN 116/2010), pri čemu je Ministarstvo rada i mirovinskog sustava upravljačko tijelo.

U kontekstu pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, Ured za udruge je objavio je hrvatski prijevod publikacije *Europski socijalni fond i podrška udrugama* koju je pripremila Europska komisija. Publikacija bi trebala pridonijeti boljem upoznavanju s novim mogućnostima financiranja aktivnosti organizacija civilnoga društva iz strukturnih fondova EU-a, te primjerima učinkovitog ulaganja u to područje u drugim državama članicama EU-a. Publikacija daje pregled financiranja rada udruga u državama članicama Europske unije što može poslužiti kao ilustracija dosadašnjeg uključivanja organizacija civilnoga društva u provedbu ciljeva Europskoga socijalnog fonda.

Provedba programa „Europa za građane“

Program *Europa za građane* jedan je od centraliziranih programa Europske unije koji predstavlja integriran niz aktivnosti koje Unija usvaja s ciljem promicanja suradnje među zemljama sudionicama Programa u različitim područjima u vezi sa zajedničkim politikama. Svrha Programa Europa za građane jest poticati razvoj aktivnog europskog građanstva davanjem financijskih potpora organizacijama koje rade na osnaživanju osjećaja europskog identiteta i pripadnosti Europskoj uniji kroz umrežavanje i razmjenu znanja, iskustava, tradicija i vizija napretka. Programom se također nastoji osnaživati interkulturalni dijalog na europskoj razini povezivanjem građana i poticanjem suradnje organizacija civilnoga društva diljem zemalja članica Programa.

Ured za udruge organizirao je u 2011. diljem Hrvatske pet tematskih radionica na kojima su okupljeni predstavnici organizacija civilnoga društva i jedinica lokalne (područne) samouprave koji već imaju pripremljene projektne nacрте detaljno upućeni u mogućnosti ostvarivanja financijskih potpora u sklopu programa Europa za građane. Uz to im je ponuđena pomoć u razradi konkretnih projektnih prijedloga kroz individualan rad na prijavnim obrascima.

U organizaciji Ureda za udruge u Zagrebu je 18. studenog 2011. održan regionalni forum Europa za građane. Cilj foruma bio je okupiti predstavnike organizacija civilnog društva i jedinica lokalne i regionalne samouprave iz zemalja sudionica programa Europa za građane iz regije te zemalja koje će mu se uskoro pridružiti (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Mađarska, Makedonija, Slovenija, Srbija) kako bi razgovarali o izazovima i mogućnostima sudjelovanja u programu Europa za građane te o iskustvima i budućoj suradnji u sklopu navedenog Programa. Forum je bio prilika za uspostavljanje novih neposrednih kontakata, potencijalnih partnerstava za predstojeće natječaje i razmjenu projektnih ideja. Regionalni forum okupio je 80 sudionika.

Djelatnici Ureda sudjelovali su u organizaciji „Dana Europe“ 7. svibnja 2011. u Zagrebu na kojem su prezentirali Program i podijelili promotivne materijale. Sudjelovali su i na različitim događanjima u organizaciji drugih tijela na kojima su predstavili mogućnosti ostvarivanja financijskih potpora u sklopu Programa: 4. i 5. srpnja 2011. Program je prezentiran na „Danima EU fondova“ za više od 100 zainteresiranih sudionika predstavnika organizacija civilnoga društva; 23. ožujka 2011. mogućnosti financiranja predstavljene su zaposlenicima predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola te visokoškolskih ustanova iz cijele Hrvatske; 11. ožujka 2012. na konferenciji „Proširena Europa“ 40 sudionika upoznato je s primjerima dobre prakse Programa te mogućnostima suradnje hrvatskih i francuskih općina, državnih tijela i organizacija civilnog društva.

U sklopu provedbe Radnog programa kontaktne točke pripremljen je i tiskan letak u 1000 primjeraka s osnovne informacije o prihvatljivim prijaviteljima te aktivnostima i mjerama Programa.

Tijekom 2012. Ured je u sedam gradova Hrvatske organizirao Info radionice o Programu. Na Info danima bilo je oko 250 predstavnika organizacija civilnoga društva i jedinica lokalne (područne) samouprave, a sudionici su detaljno informirani o mogućnostima ostvarivanja financijskih potpora. Uz osnovne informacije o Programu te načinima prijave raspravljalo se o konkretnim projektnim idejama, a otvorena je bila i mogućnost za pomoć pri razradi konkretnih projektnih ideja kroz zajedničku raspravu i individualan rad na prijavnim obrascima.

Prezentacije Programa održane su i u sklopu drugih događanja kao što su „Dani EU fondova“ 15. i 16. veljače 2012., „Dani Europe“ 5. svibnja 2012. u Zagrebu te „Dani udruga“ od 14. do 16. lipnja.

Regionalni forum Europa za građane održan je 15. i 16. studenog 2012. u Varaždinu. Cilj regionalnog foruma jest osigurati platformu za formiranje partnerstava i razvoj projektnih ideja u sklopu Programa. Sudionici Forumu – 86 predstavnika civilnoga društva i lokalne samouprave zemalja iz regije - mogli su osmisлити projektne ideje budućih projektnih prijedloga Europa za građane, zajedno s potencijalnim partnerima iz zemalja u regiji – Bosne i Hercegovine, Slovenije, Mađarske, Austrije i Hrvatske. Forumom se željela potaknuti građanska inicijativa i aktivno sudjelovanje u radu lokalnih zajednica kroz regionalna partnerstva podržana programom Europa za građane. Fokus je bio na 2013. godini kao “Europskoj godini građana”.

U travnju 2012. tiskana je u 5000 primjeraka brošura *Program Europa za građane* s osnovnim informacijama o aktivnostima, mjerama, rokovima, dostupnim financijskim sredstvima i prihvatljivim prijaviteljima u sklopu određenih poziva za dostavu projektnih prijedloga.

Važno je napomenuti da od rujna 2012. Program Europa za građane nudi dodatne mogućnosti neprofitnim organizacijama koje se mogu uključiti u provedbu projekata u sklopu Aktivnosti 1. Aktivni građani za Europu. Osim gradova, općina i jedinica lokalne samouprave, od sada su mjere 1.1. i 1.2. u sklopu Aktivnosti 1. Aktivni građani za Europu dostupne i neprofitnim organizacijama (udruge, vrtići, škole, muzeji, instituti, zaklade i sl.) koje mogu provoditi projekt u svojstvu nositelja uz suglasnost jedinice lokalne samouprave.

U 2011. godini potporu je dobilo jedanaest projekata kojima su nositelji hrvatske organizacije civilnoga društva ili jedinice lokalne/područne samouprave u iznosu od 553.778,35 eura; u 2012. financirano je ukupno četrnaest projekata s ukupno 183.000,00 eura.

Program „People 2 People“

Program People 2 People sastavni je dio mehanizma „Civil Society Facility“ sa svrhom poticanja razmjene znanja i umrežavanja organizacija civilnoga društva iz IPA zemalja te institucija EU-a, europskih organizacija civilnoga društva i drugih relevantnih aktera u EU-u. Aktivnosti se uglavnom sastoje od studijskih posjeta čije teme određuje Opća uprava za proširenje Europske komisije, a odabir sudionika studijskih posjeta provode delegacije Europske unije u pojedinim zemljama. U Hrvatskoj su za organizaciju studijskih posjeta bili zaduženi Delegacija Europske unije u RH, Projekt tehničke pomoći organizacijama civilnog društva u RH (TACSO) i Ured za udruge.

Program je namijenjen ponajprije organizacijama civilnoga društva koje se bave temama u vezi s pravnom stečevinom EU (*acquis*), ali i zakladama, sindikatima, udrugama poslodavaca, predstavnicima akademske zajednice na svim razinama te predstavnicima pravnih osoba kojih su osnivači vjerske zajednice. Program predstavlja platformu za umrežavanje, razmjenu dobre prakse i izgradnje partnerstva, širenje informacija o financijskim potporama razvoju civilnoga društva radi jačanja dijaloga civilnog društva.

Dani EU fondova

Dana 4. i 5. srpnja 2011. u Zagrebu je održano informativno-edukativno događanje pod nazivom „2. dani EU fondova“ namijenjeno široj, ali i ciljanoj javnosti putem info-pultova i stručnih predavanja. Djelatnici Ureda za udruge, u suradnji sa Središnjom agencijom za financiranje i ugovaranje, održali su radionicu za više od 100 zainteresiranih sudionika predstavnika organizacija civilnoga društva na temu „Fondovi EU-a – izvori financiranja projekata i aktivnosti organizacija civilnoga društva u RH“, na kojoj su dali iscrpan pregled raspoloživih natječaja kroz brojne programe i instrumente pomoći koji se financiraju iz izvora EU-a te praktične upute i savjete kako pripremiti dobar projektni prijedlog i prijaviti ga na natječaje za dobivanje financijske potpore EU-a. Na info-pultu „Jačanje civilnog društva“ Ured za udruge se predstavio publikacijom uspješno provedenih projekata organizacija civilnoga društva financiranih sredstvima EU-a iz CARDS-a i PHARE-a te publikacijama Kontakt točke za program *Europa za građane*.

„3. dani EU fondova“ održani su 15. i 16. listopada 2012. u Zagrebu. Održano je 9 stručnih predavanja u vezi s pripremom i prijavom projekata na kojima je sudjelovalo više od 1700 posjetitelja. Predavanja su bila namijenjena potencijalnim korisnicima pretpristupnih sredstava: jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacijama civilnog društva, visokoškolskim i obrazovnim institucijama, poljoprivrednicima te malom i srednjem poduzetništvu.

Suradnja na provedbi regionalnog IPA projekta Tehničke pomoći organizacijama civilnog društva u Hrvatskoj (TACSO)

Ured za udruge je tijekom 2011. i 2012. s TACSO-ovim uredom bio aktivno uključen u sve faze provedbe projekta tehničke pomoći organizacijama civilnoga društva u Hrvatskoj. Glavna svrha projekta jest izgradnja kapaciteta organizacija civilnoga društva i jačanje njihove uloge unutar participativne demokracije u zemljama regije uključenima u IPA program. Djelatnici Ureda za udruge aktivno su sudjelovali kao članovi TACSO-ova savjetodavnog odbora (LAG) te u suradnji s TACSO-ovim timom/uredom organiziran je niz studijskih posjeta i programa. Ujedno su djelatnici Ureda za udruge sudjelovali na svim važnijim konferencijama i seminarima kao što su regionalna konferencija u Bečićima (Crna Gora) na temu suradnje lokalne samouprave i organizacija civilnoga društva u zemljama jugoistočne Europe i Turske (veljača 2011.); radionica održana u Istanbulu pod nazivom „Learning to manage a future search workshop“ (travanj 2011.), TACSO-ovoj konferenciji u Sarajevu na temu regionalnih mreža organizacija civilnoga društva u zemljama korisnicama IPA-e (prosinac 2011.), međunarodnoj TACSO-ovoj konferenciji u Istanbulu o socijalnom poduzetništvu (veljača – ožujak 2012.), konferenciji u Skoplju o suradnji organizacija civilnoga društva i vlasti u zemljama jugoistočne Europe i u Turskoj (studen 2012.), seminaru u Osijeku o informiranju i upoznavanju s mogućnostima djelovanja organizacija civilnoga društva u programiranju i provedbi strukturnih fondova i Kohezijskog fonda Europske unije (rujan 2012.).

Sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva koje ostvaruju potpore iz fondova Europske unije

Jedna od najvećih prepreka s kojom se mnoge organizacije civilnoga društva susreću u provedbi projekata EU-a odnosi se na sufinanciranje. *Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću* za 2011. godinu (usvojena na 110. sjednici Vlade Republike Hrvatske 24. veljače 2011.) predviđela je i sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva koje ostvaruju potporu iz fondova Europske unije. Inače, kriteriji za raspodjelu utvrđeni su sukladno nacionalnim strategijama i programima zadovoljavanja javnih potreba u odgovarajućim djelatnostima te programima za poticanje razvoja civilnog adruštva, a iskazuju se udjelom pojedinih programskih aktivnosti u ukupnom dijelu prihoda od igara na sreću. U 2011. za sufinanciranje je bilo predviđeno više od 5 milijuna kuna.

Ured Vlade Republike Hrvatske za udruge pripremio je nacrt *Pravila za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva koji potporu ostvaruju iz fondova Europske unije* te o njima proveo javno savjetovanje. Po završetku javnog savjetovanja Ured za udruge je 18. travnja 2011. raspisao *Javni poziv za podnošenje zahtjeva za sufinanciranje projekata*

organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije za 2011. godinu, koji je bio otvoren do 31. prosinca 2011.

U prvoj godini primjene programa sufinanciranja zaprimljena su ukupno 102 zahtjeva. Prema unaprijed utvrđenim Pravilima za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva koji potporu ostvaruju iz fondova EU-a od ukupnog broja zaprimljenih zahtjeva donesena je odluka o sufinanciranju njih 93. Ukupan iznos sufinanciranja pozitivno riješenih zahtjeva za 2011. iznosio je 776.825,57 eura ili 5.502.535,72 kuna.

Zbog uspješne apsorpcije dodijeljenih sredstava *Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću u 2012.* ukupni dodijeljeni iznos iz državnog proračuna povećan je na 10 milijuna kuna.

Međutim, zbog kašnjenja u ugovaranju projekata u pojedinim natječajima u 2012. ukupno je zaprimljeno 78 zahtjeva od čega je za 63 donesena odluka o sufinanciranju. Ukupni iznos sufinanciranja pozitivno riješenih zahtjeva za 2012. iznosio je 667.662,16 eura ili 5.384.798,68 kuna, a preostali iznos raspoloživih sredstava prebačen je za korištenje u 2013. godini.

Imajući u vidu skori početak korištenja strukturnih fondova nakon pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji 1. srpnja 2013. te sve veća sredstva koja su na raspolaganju sektoru civilnoga društva, važno je osigurati kontinuitet ulaganja u jačanje sposobnosti organizacija civilnoga društva za učinkovitu provedbu projekata EU-a. U tu svrhu Ured za udruge nastavit će sufinancirati projekte organizacija civilnoga društva koje ostvaruju potporu iz fondova Europske unije, što i udruge sa zadovoljstvom pozdravljaju.

Poticanje regionalne i međunarodne suradnje na području razvoja civilnog društva

U sklopu poticanja regionalne i međunarodne suradnje na području razvoja civilnoga društva Ured za udruge redovito sudjeluje i organizira susrete s delegacijama s područja jugoistočne Europe i šire radi razmjene iskustava i dobrih praksi za stvaranje poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva. Također, Ured sudjeluje u nizu događanja izvan Hrvatske radi razmjene znanja i iskustava u vezi s potporom razvoju i jačanju civilnoga društva.

Posjeti inozemnih delegacija Uredu za udruge i pružanje razvojne pomoći

Ured za udruge sudjelovao je u organizaciji studijskog posjeta Republici Hrvatskoj visokih dužnosnika institucija Bosne i Hercegovine koje pružaju potporu razvoju civilnoga društva. Studijski posjet u trajanju od 25. do 27. svibnja 2011. organiziran je u sklopu IPA projekta *Jačanje kapaciteta civilnog društva za civilni dijalog u BiH*. Svrha studijskog posjeta bili su stjecanje znanja i razmjena iskustava o institucionalnom, pravnom i financijskom okviru za podršku organizacijama civilnoga društva u Republici Hrvatskoj, mehanizmima za uključivanje organizacija civilnoga društva u civilni dijalog (*policy dialogue*) te utjecaju procesa europskih integracija na razvoj civilnoga društva i iskustva u pripremi zemalja kandidatkinja za članstvo u EU-u. Uz to, organizirano je sudjelovanje na otvaranju Dana udruga i održani sastanci s dužnosnicima Istarske županije i Grada Pule te predstavnicima Saveza udruga Rojc. Tim su posjetom otvorene nove mogućnosti regionalne suradnje te razmijenjena znanja i iskustva u vezi s potporom razvoju i jačanju civilnoga društva.

Dana 30. svibnja 2011. Ured za udruge ugostio je izaslanstvo parlamentarnog Odbora za europske integracije i Zaklade za civilno društvo Republike Kosovo na njihovu studijskom putovanju. Tijekom studijskog posjeta članovi izaslanstva upoznati su s pravnim i institucionalnim okvirom za djelovanje i razvoj organizacija civilnoga društva u Republici Hrvatskoj te s planovima i smjernicama daljnjeg razvoja suradnje i još veće uključenosti organizacija civilnoga društva kao strateškog partnera u procesu pristupanja EU-u. Delegaciji su potanko predstavljene struktura, aktivnosti, zadaća i uloga Ureda Vlade Republike Hrvatske za udruge i Savjeta za razvoj civilnog društva te su upoznati sa zadaćama i ulogom Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva i drugim tijelima kao i modelima uključivanja organizacija civilnoga društva. Također, upoznati su s mogućnostima i načinima financiranja organizacija civilnoga društva iz nacionalnih sredstava i sredstava EU-a. Sastanak s delegacijom Republike Kosovo

pružio je mogućnost za obostranu korisnu razmjenu iskustava i znanja u području suradnje s organizacijama civilnoga društva.

Od 12. do 14. prosinca 2011. Ured za udruge ugostio je delegaciju iz Makedonije, Odjela za suradnju s udrugama Vlade Republike Makedonije te predstavnike organizacija civilnoga društva Makedonije u sklopu njihova studijskog posjeta Hrvatskoj i Sloveniji financiranog iz sredstava projekta EU-a „Tehnička pomoć Odjelu za suradnju s udrugama“. Svrha posjeta bilo je upoznavanje s iskustvima i praksama Hrvatske na području provedbe programa i projekata za sektor civilnoga društva u svrhu razvoja civilnog dijaloga i međusektorske suradnje državnih institucija i organizacija civilnoga društva. Predstavnici Ureda za udruge predstavili su, osim institucionalnog i pravnog okvira za suradnju s organizacijama civilnoga društva u Hrvatskoj, i sustav provedbe projekata i programa za sektor civilnoga društva iz portfelja Ureda za udruge koji se financiraju iz europskih fondova, s naglaskom na hrvatska iskustva u izgradnji kapaciteta za provedbu i praksu u kvalitetnom upravljanju europskim alokacijama za potporu doprinosa organizacijama civilnoga društva u pretpristupnom razdoblju.

Ured za udruge ugostio je 2. studenog 2011. delegaciju Američkog vijeća mladih političkih lidera (American Council of Young Political Leaders – ACYPL) koja je boravila u studijskom posjetu Hrvatskoj i Rumunjskoj. Riječ je o nevladinoj, neprofitnoj, dvostranačkoj organizaciji koja u Sjedinjenim Američkim Državama već više od četrdeset godine djeluje na području međunarodne razmjene nadolazeće generacije mladih političkih lidera SAD-a i njihovih kolega diljem svijeta koji rade na razvoju i promociji različitih javnih politika. U sklopu studijskog posjeta Hrvatskoj sedmeročlana delegacija se upoznala s institucijama političkog sustava RH, ključnim gospodarskim i socijalnim izazovima te ulogom organizacija civilnoga društva. Ravnatelj Ureda Igor Vidačak upoznao ih je s aktivnostima Ureda za udruge, strukturom scene organiziranoga civilnoga društva u RH te izazovima koje pristupanje Europskoj uniji donosi u odnosu na okruženje za razvoj civilnoga društva u cjelini.

Ured je u sklopu projekta pod nazivom „Sudjelovanje civilnog društva Republike Moldavije u izgradnji proeuropskog programa djelovanja usvajanjem iskustava od zemalja jugoistočne Europe“ ugostio od 27. veljače do 3. ožujka 2012. delegaciju Republike Moldavije. Djelatnici Ureda za udruge predstavili su misiju i zadaće Ureda i drugih tijela koje čine institucionalni okvir za potporu civilnom sektoru, ključne sektorske dokumente i trenutačne izazove za organizacije civilnoga društva i poticanje razvoja sektora u Hrvatskoj. Članovi delegacije bili su posebno zainteresirani za temu sprečavanja sukoba interesa u slučajevima kada se organizacije civilnoga društva financiraju iz nacionalnih sredstava, a obavljaju tzv. „watchdog“ aktivnosti, kao i za raspodjelu nacionalnih sredstava po pojedinim područjima sektorskih politika u kojima se sustavno podupire doprinos organizacija civilnoga društva.

U sklopu studijskog posjeta Hrvatskoj u organizaciji Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU-a delegacija Republike Turske je 20. rujna 2012. posjetila Ured za udruge. Svrha posjeta bilo je upoznavanje sa sustavom praćenja provedbe projekata financiranih sredstvima EU-a koje provode organizacije civilnoga društva u Hrvatskoj. Sudionici su informirani općenito o funkcioniranju decentraliziranog sustava praćenja provedbe projekata te ulozi Ureda za udruge, odnosno Jedinice za provedbu projekata u odnosu na Središnju agenciju za financiranje i ugovaranje temeljem potpisanog Operativnog sporazuma. Predstavljen im je mehanizam savjetovanja s predstavnicima civilnoga društva u cijelom projektnom ciklusu, napose tijekom faze programiranja odnosno predlaganja prioriteta za financiranje kroz pojedine financijske alokacije, pri čemu veliku ulogu ima Savjet za razvoj civilnog društva u Hrvatskoj.

Konferencija „Proširena Europa“

Dana 11. listopada 2011. u organizaciji Francuske asocijacije Savjeta europskih gradova, općina i regija, Hrvatske zajednica županija i Ureda za udruge Vlade RH i uz potporu francuskog veleposlanstva u RH, u Zagrebu je održana konferencija „Proširena Europa“. Svrha konferencije bila je okupiti predstavnike francuskih i hrvatskih lokalnih vlasti kako bi razgovarali o mogućnostima i izazovima jačanja suradnje francuskih i hrvatskih regionalnih i lokalnih vlasti u procesu europske integracije, perspektivama stvaranja partnerstva u korištenju fondova EU-a te iskustvima i budućoj suradnji u sklopu programa Europa za građane.

U sklopu Konferencije održan je okrugli stol na temu aktivnog europskog građanstva i promicanja građanskih vrijednosti. Uvodni govor u ime Ureda za udruge održao je ravnatelj Ureda Igor Vidačak, koji je u izlaganju govorio o programu Europa za građane, ulozi Ureda kao Kontakt točke te izazovima izgradnje europskog javnog prostora i doprinosa organizacija civilnoga društva jačanju aktivnog europskoga građanstva. Dobra iskustva s programom Europa za građane iznijeli su predstavnici Općine Malinska i Razvojne agencije Sjever iz Varaždina, koji su održali kratke prezentacije i predstavili projekte iz svojih lokalnih zajednica.

Regionalna konferencija civilnog društva za područje jugoistočne Europe i Turske

Ured za udruge dao je aktivan doprinos regionalnoj konferenciji civilnog društva za područje jugoistočne Europe i Turske održanoj u Zadru od 26. do 29. rujna 2012. Događaj je okupio predstavnike civilnoga društva iz zemalja Europske unije te 128 sudionika iz Hrvatske, zemalja jugoistočne Europe, Turske i susjednih zemalja središnje i istočne Europe. Glavne teme konferencije obuhvatile su pitanja srednjoročne održivosti civilnoga društva, stajališta politika EU-a prema regiji te ispunjavanje mjerila u zemljama regije. Na marginama konferencije Ured za udruge je organizirao sastanak državnih tijela za suradnju s civilnim društvom.

Konferencija “Institucionalni mehanizmi suradnje Vlade i civilnog društva – usporedna iskustva i preporuke”

Zamjenica ravnatelja Ureda za udruge Vesna Lendić Kasalo sudjelovala je na konferenciji “Institucionalni mehanizmi suradnje vlade i civilnog društva – usporedna iskustva i preporuke” koju je u listopadu 2012. u Sarajevu organizirao Centar za promociju civilnog društva iz Sarajeva. Svrha konferencije bila je razmjena iskustava u stvaranju institucionalnih mehanizama suradnje između vlade i civilnog društva, obostrane koristi za vladu i organizacije civilnoga društva uspostavljanjem partnerstva i jačanjem civilnoga društva, ulozi i zadacima Ureda i Savjeta, sudjelovanju građana u procesima donošenja odluka, važnosti civilnoga društva u procesima europskih integracija te dobre prakse institucionalnih mehanizmima suradnje u Kantonu Sarajevo i Republici Hrvatskoj. Predstavnica Ureda je na konferenciji predstavila iskustvo i praksu u stvaranju poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva i okvir suradnje vlade i civilnog društva u Republici Hrvatskoj.

Informiranje javnosti i izdavačka djelatnost

Putem svoje internetske stranice, raznih publikacija te organizacijom konferencija, seminara i javnih savjetovanja Ured redovito informira širu javnost o aktivnostima u vezi s potporom razvoju civilnog društva u Hrvatskoj i šire.

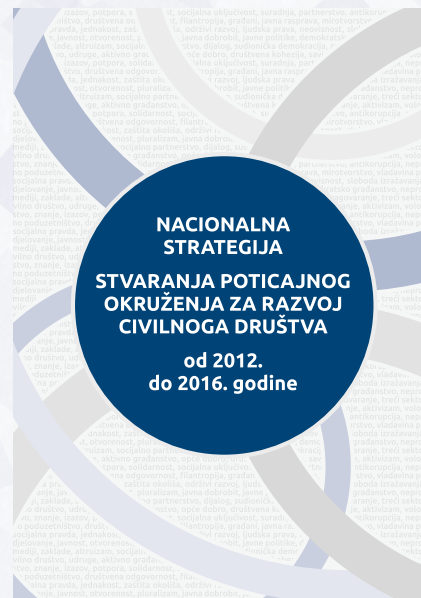
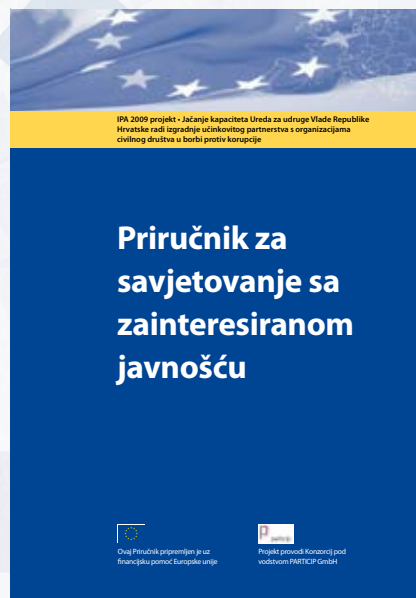
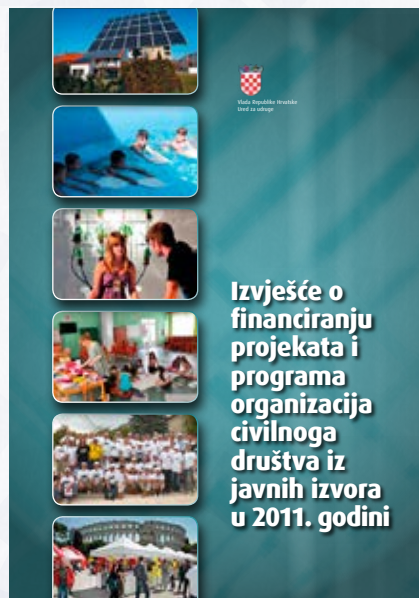
Kako bi svoj rad još više približio javnosti, Ured za udruge je tijekom 2012. godine na svojim mrežnim stranicama otvorio novu podstranicu Proračun Ureda za udruge. Na taj se način, u skladu sa zahtjevima fiskalne transparentnosti i odgovornosti te otvorenosti rada tijela javne vlasti, građanima i zainteresiranoj javnosti želi omogućiti uvid u sve transakcije iz proračuna Ureda.

Na podstranici se, osim detaljnog proračuna Ureda, mogu pronaći i izvješća o izvršenju državnog proračuna za prethodne dvije godine te dosadašnja izvješća o radu Ureda za udruge.

Tijekom 2011. i 2012. godine Ured za udruge izdao je 6 publikacija:

- Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva u 2010. godini
- Izvješće o radu Ureda za udruge u 2009. i 2010. godini
- Priručnik za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću – IPA 2009 projekt „Jačanje kapaciteta Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske radi izgradnje učinkovitog partnerstva s organizacijama civilnoga društva u borbi protiv korupcije“
- Europski socijalni fond i podrška udrugama (elektronička brošura)
- Izvješće o financiranju projekata i programa organizacija civilnoga društva iz javnih izvora u 2011. godini
- Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnoga društva od 2012. do 2016. godine
- Brošura „Program Europa za građane“ s osnovnim informacijama o aktivnostima, mjerama, rokovima, dostupnim financijskim sredstvima i prihvatljivim prijaviteljima u sklopu određenih poziva za dostavu projektnih prijedloga.

Ured za udruge u 2011. i 2012. u brojkama

- **53** događanja (konferencija, okruglih stolova, radionica, edukacija, javnih predstavljanja) u organizaciji Ureda
- **4700** sudionika konferencija, seminara, radionica, okruglih stolova i javnih savjetovanja u organizaciji Ureda
- **13** javnih rasprava o **8** dokumenata
- **80** edukacija i treninga na kojima su sudjelovali zaposlenici Ureda u Hrvatskoj i inozemstvu
- **130** izlaganja djelatnika Ureda na skupovima u Hrvatskoj i inozemstvu
- **25.596.417,60 kn** vrijednosti projekata čija je provedba praćena i koji su financirani iz pretpristupnih fondova Europske unije
- **22.500.000,00 kn** vrijednosti projekata financiranih iz pretpristupnih fondova Europske unije koji su u fazi programiranja, ugovaranja i provedbe.
- **30** terenskih posjeta djelatnika Ureda udrugama koje provode projekte financirane sredstvima EU-a
- **156** (od 180 prijavljenih) sufinanciranih projekata na temelju Javnog poziva za podnošenje prijava za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovoreni u okviru programa Europske unije
- **10.510.002,00 kn** iznos sufinanciranja koje je Ured dodijelio organizacijama civilnoga društva na temelju Javnog poziva za podnošenje prijava za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva
- **9** sjednica Savjeta za razvoj civilnog društva, uz stručnu i logističku potporu Ureda
- **5** sjednica Savjeta inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast, uz stručnu i logističku potporu Ureda
- **4** sjednice Međuresornog povjerenstva za koordinaciju politike financiranja projekata i programa udruga iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uz stručnu i logističku potporu Ureda
- **427** vijesti na internetskoj stranici Ureda
- Više od **500.000** posjeta internetskoj stranici Ureda
- Izdano ukupno **7** publikacija u **8.500** primjeraka

Kontakt

Vlada Republike Hrvatske

Ured za udruge

Radnička cesta 80/V

10000 Zagreb

tel: +385 1 459 98 10

faks: +385 1 459 98 11

e-mail: info@uzuvrh.hr

internetska adresa: www.uzuvrh.hr